

NAROČNINA
Celoletna\$2.—
Polletna\$1.25
Chicago celo leto\$2.50
Inozemstvo\$3.00

SUBSCRIPTION
One Year\$2.00
Half Year\$1.25
Chicago one Year\$2.50
Europe\$3.00

PISARNA

1849 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 98.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

BOBES ZMAGAL EDINO V TEMNENJU

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

Nesloga tlači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

VOLUME VI. LETO

SREDA AVGUSTA 4. 1920.

ŠTEV. (NO.) 43.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED.

Amerika.

Premogarski štrajk je bil končan s tem, da je J. L. Lewis predsednik premogarske unije ukazal delaycem da morajo iti zopet na delo. Predsednik Wilson je namreč sporočil uniji: pojdite na delo, odprite zopet premogovnike, potem bomo pa začeli vladna zvezna pogajanja glede plač in bomo uredili ce olzadevo. Na ta ukaz je predsednik Lewis pisal podružnicam: "Na podlagi zahteve predsednika, kakor jo prilagam, in na podlagi oblasti, katero imam kot predsednik Združenih premogarjev, s tem naročam in ukažen vsem članom naše organizacije, ki so brez dela, ali na štrajku: naj se nemudoma vrnejo na delo..."

Saj bi šlo vse lepo, ko bi nekoliko brezvestnih izkoriščevalcev in bogatašev brez premisleka ne dražilo delavstva in ne izrabljalo sedanje ne stalne razmere v tolike spekulacije.

Podpredsedniški kandidat republikanske stranke Coolidge, governor Messachussettsa, je bil uradno obveščen o nominaciji za to mesto.

Predsedniški kandidat demokratske stranke Coks se pripravlja za uradno obvestitev kandidature. Pripravlja svoj sprejemni govor, v katerem bode odgovoril svojemu republikanskemu sotekmecu Hardingu.

Nadškof Mannix je vzbudil veliko pozornost cele javnosti na svojem potovanju proti Irski. Nadškof Mannix je iz Avstralije in gre na Irsko, da pomaga s svojo nadškofijsko avtoriteto svojemu narodu do zmage. To bode Irski "Kardinal Mercier." V svojih govorih po Ameriki je ostro napadal britansko vladno radi krivic, storjenih Ircem. Lloyd George je v Londonski zbornici izjavil, da vlada ne bode dovolila nadškofu vstopa na Irsko tla, in ne na angleška tla. Na to izjavo je odgovoril nadškof, da bode vseeno odšel proti Angliji, če ga tudi Anglija zapre. Ko je v soboto 31. julija šel na parnik, zbrala se je na pristanišču več kot 5.000 broječa množica Ircev, ki je nepresetano klicala slavo svojemu prvoboritelju. Neki uslužbenec parnika pa je zažvižgal proti nadškofu. To je dalo povod burnim nastopom. Samo posredovan je nadškofovo je doseglo, da se ni zgodilo hujšega. — Radovedni smo, kako ga bode Anglija sprejela? Ali si ga bode upala zapreti?

PREVOZNE CENE ZVIŠANE.

Meddržavna trgovska komisija je potrdila zvišanje cen za železnice in in sicer za osebni, ekspresni in tovarni promet, to pa iz vzroka, da bodo železnice mogle uspešneje prevažati blago in živila. S tem upajo znižati cene živilom, vzlasti pa premogu.

BRATOM ORLOM!

DVIGNITE, Orli, v jasne višine,
krila ponosna, mlade moči!
Sove se skrivajo v nizke temine,
k solncu, k svetlobi Orel hiti.

Gozdi šumeči klanjajo glave
burni viharji divje besne,
Orel zre mirno v sijne višave
strele in gromi ga ne plaše.

Zore mladosti sila kreposti,
v žilah nam polje naroda rast,
v trudu in znoju polnem radosti
domu gradimo slavo in čast.

Mati Slovenija, Tvoji ljubavi
Orel junaško klanja srce.
Narod slovenski, k nesmrtni slavi
Tvoji se naše sile bore.

K božjemu solncu dvignimo krila!
Večne ljubavi vabi nas žar!
Z nebne višine Orla bo sila
Krivdo in sužnost razbila vsikdar.

Dr. Krek, ustanovitelj Orla.

Dr. Korošec, voditelj Slovencev

Te dni slavi Jugoslavija svoj slavnostni dan.

Ta teden so se zbrale trume krepkih slovenskih fantov in deklet v lepem zelenem Štajerju v Mariboru na velikem mednarodnem I. Orlovskem Taboru.

In z mladino je zbran cel Jugoslovanski narod, ves, ki še veruje v Boga, v red in prósvelo, da si začrta za svojo prihodnost nove cilje, nove načrte, da se zjedini, osvobojen z nova navduši za težko delo za "križ častni in svobodo zlato!"

Tisoč let ga je tlačila tujčeva peta.

Njegovi mučitelji so ga dušili in hoteli uničiti. Vzeti so mu hoteli jezik in vero in ga tako narediti v lastnega sovražnika.

Toda veliki ideali: "Za križ častni in svobodo zlato!" — so ga vodili skozi tisočletje strašne sužnosti do končne zmage.

Padla je tisočletna ječa! In naš troimeni narod stoji danes rešen okov — svoboden in prost na lastni grudi!

Kako bi se ne zbral, da proslavi ta svoj slavnostni dan, da proslavi svojo svobodo.

Toda da bode ta svoboda trajna, treba močne in trdne podlage! — Treba dobre, navdušene idealne mladine, ker mladina je sedanja prihodnost naroda. Kakoršna je ta mladina danes, tak bode narod jutri.

Zato, o pozdravljena krščansko misleča mladina, zbrana danes v Mariboru!

Pozdravljeni Vi junaki, ki se v tem velikem času ne sramujete križa, vere svojih očetov, ki prisegate na ta križ, ki ga prijemate v roke, v svoja srca, da ga ponesete naslednjemu rodu!

(Dalje na 4. strani.)

TEDENSKI PREGLET.

EVROPA.

Nesrečna Poljska se bliža svojemu najstrašnejšemu dnevu v celi svoji zgodovini. Brez dovoljenja ve levlasti, prevzeti od uspehov in osvobojenja so se spozabili in napadli Rusijo. Toda ta njih nesrečni korak je porabila boljševska vlada, da je začela veliko agitacijo zase med Ruskim narodom in res dosegla, da so se jim pridružili tudi boljševiki v obrambo domovne. Minuli teden je prinesel nove uspehe in zmage ruskemu orožju. Boljševizem se je precej spremenil, od kar je nastopil med ruskim narodom. Premeteni židovski voditelji so omilili svoje stopanje in tako ublažili napete razmere med boljševiki in ruskim narodom. Poljaki so prosili premirje. Toda boljševiki se za to niso zmenili, temveč prodirajo dalje. Po vseh občinah nastavlja takoj "sovjetne" boljševiške vlade. Komaj kakih 60 km so od Varšave. Varšava in Premisl, obe mesti sta bili že izpraznjeni. Ljudstvo je bežalo.

Uboga Poljska, kam so jo zavedli neprevidni voditelji.

Češko — Slovaški Orli.

Češko-Slovaški Orli se hitro množe po Češki in Slovaški. Vsi rodoljubi, še brezverci, uvidevajo da je rešitev naroda in svobode odvisna samo od Orlovskega gibanja. Mladino treba organizirati v mogočno armado, navdušiti jo za visoke, plemenite cilje in ideje in domovina, narod je rešen. Pretečeni teden so se zbrali češko-slovaški Orli v Olomucu in od tam sta jih potem dva dolga vlaka peljala proti Mariboru.

Italija.

Italija se dalje bori v smrtnem boju za svoje življenje. Premeteni Giolitti skuša pomiriti socialiste na ta način, da se je začel z njimi pogajati. Obljubljuje, da bode pustil Albanijo in vshod in pomiril narod.

New York, N. Y. — Vsem rojakom v Greater New Yorku se vljudno naznanja, da bode letošnji cerkven piknik dne 6. septembra na Labor Day v Walter Emerald Parku. Cerkvni odbor, župnije sv. Cirila

CERKVENI ODBOR.

Župnije sv. Cirila in Metoda.

JOHNSON V JEČI.

Črni rokoborbec Johnson sedi v Jelietski ječi. Obdolžen je prestopka proti Mannovi postavi, ki se imenuje "Mann Act". Ta postava prepoveduje prepeljati žensko iz države v državo v nemoralne namene. Johnson je oženjen in se izgovarja, da njega ne zadeva ta postava.

Nekateri ljudje so tako trudni od samega postajanja, da se ne morejo lotiti dela.

IZ SLOVENSKEGA NASELJA.

Sheboygan, Wis. — Rojak Frank Wajs se je peljal v nedeljo dne 25. julija med sv. mašo nasprehod s motorciklom, bil je pa premalo previden ter je zadel na Indiana Ave. kjer pelje pot na Kohler, Wis., ob zid pri mostu. Tam se je že veliko nesreč pripetilo. Poškodovan se je po roki in obrazu in si zlomil nogo. Pripeljan je bil v sv. Nikolaja bolnišnico.

Dne 16. julija je utonil 8 letni sinček Mr. Josip Sucha, gral se je z drugimi otroci pri reki, ter mu je spodrsnilo in je padel v vodo. Na mestu kjer se je zgodila nesreča je voda precej velika, in se ni mogel sam rešiti, druge pomoči pa ni bilo takoj. Čez eno uro po nesreči so ga šele potegnili iz vode. Pred enim in pol letom mu je mati umrla, pred 8. leti pa se mu je tudi eden bratcev vtopil. Teško prizadetemu očetu in sestrnici naše iskreno sožalje. **V Slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda** je izbruhnil požar dne 29. julija zjutraj ob pol sedmu uri. Kako je ogen nastal dosedaj še ni znano, škoda se čeni na en tisoč dolarjev. Rojak John Perhne je prestal težko operacijo na utrganju, nahaja se že izven nevarnosti, ker je že zapustil bolnišnico.

Dne 1. avgusta je bilo v Slovenski cerkvi prvo sv. obhajilo. Rojak John Keržič je kupil hišo, na Atlaboma.

Meseca julija se je nahajal v Sheboygan, Wis. na obisku pri svojem bratu in prijateljih, Mr. John Zupančič s svojo družino iz So. Chicago.

Mr. Josip Mekak bi tudi rad znal avtomobil voziti, mislil je menda, da ga že zna, pa ne po cesti, ampak po sidewalku, nesreče ravno ni bilo kakor avtomobil se je precej poškodoval. V avtomobilu so se nahajali lastnik avtomobila Mr. Josip Ropek, Mr. Josip Mekak in Mr. Michael Progar.

Zadnji teden se je poročila v Slovenski cerkvi, hčerka dobro poznane ga rojka Mr. Feank in Mrs. Maeija Strupek, Miss Mary Strupek z Mr. John Čampa, nevesta je bila naša vr la cerkvena pevka. Mlademu paru želimo obilo sreče in božjega blagoslova z nebes.

Mr. Frask Minlić je prodal svojo hišo na North 8th Street in se je preselil So. 15th in Mrland Ave.

Cleveland, O. — Cenjeno uredništvo. Društvo sv. Vida šteje 25. K. S. K. Jednote se prav lepo zahvaljuje vsem članom in članicam in vsem prijateljem društva za obilno vdeležbo veselice, ki se je vršila dne 25. julija tega leta.

Lepa hvala društvencam Marije Magdalene šteje. 162 K.S.K.J., ki so nam pomagale do tako lepega uspeha, s postrežbo, da je bil vsak zadovoljen.

Prav lepo se zahvaljujem slovenskim trgovcem, ki so darovali krasne dobrote.

Še enkrat se prav lepo zahvaljujem vsem, ki so pomagali, da se je naša društvena blagajna za tako lepo svoto zvišala.

Za veselni odbor

John Widerwol.

Calumet, Mich. — Pošiljam naročino za list in za Koledar Ave Maria 1921 in pa tudi nekaj podpore za list, katerega tako radi čitamo in ga vselej tako težko pričakujemo. Želeč Vam obilo uspeha in blagoslova božjega.

Družina Grahek.

Baraga, Mich. — Častiti g. urednik. Pošiljam Vam naročino in enega novega naročnika. Tu nas ni veliko Slovencev, živimo pa prav zadovoljno. Imamo katoliško cerkev in šolo, da lahko mladino ohranimo v katoliškem duhu. Naše mesto se imenuje Baraga, po našem slavnu misijonarju in škofu Baraga: ča stitega škofa se tukaj tudi tuji narodi blago spominjajo in slavijo njegovo svetniško življenje.

Želeč Vam blagoslova božjega. Pozdravljam vse naročnike in prijatelje in čitatelje.

Naročnik.

Greaney, Minn. — Častiti urednik. Dne 25. julija je bil tu za nas stariše veseli dan, za naše troje pa najsrečnejši v življenju. Imeli smo prvo sv. obhajilo. Dne 26. julija smo imeli v naselbini dušnega nadpastirja škofa McNicholas iz Dulutha, poleg našega č. g. župnika Rev. A. Pirnata so bili še trije drugi duhovniki. Bil je dan veselja in radosti za našo faro.

Z Bogom.

Mrs. U. Babič.

Montague, Mich. — Ubogo slovensko ljudstvo prekmurški Slovenci: Komaj so se osvobodili teškega jarma šteroga so nosili pod slobodnim magyarskom orsagi. Samo sta slobodnost je bila samo za magyare ešče bole za židovske smulije i sejpilne. Zdaj bi nyim pa že znova radi pudavali ruko pa je za brate zvali. Ali ne boš Joška kaše pihal.

Grozno, ka naznanja Zvezda vo-grszki Slovincov! Jezero dolarov to pa je lepa šumica za nekašnega Šun dora. Te pa de je že! Le dajte se njim, ki imate več kak van trbej. Kaj pa pravi oberst Kopfoster? Nikaj drugo samo jezero dolarov, pa nekaj prsasti mož pa je cejlo Prekmurje rešeno izpod srbskoga jarma. Haha. To so mi junaki, kurenjaki! Tem pa samq bukovie sable dati pa bo. Kaj nej svoje aiše škole so spomnili ku li murški mlinov. Škole so tudi rejdkat kat udznotra poglednoli. Na dob ro srečo sa nej pozabili jezika, šteroga so se fčili od svoje stare mami-ce. Čbi ešče to pozabili, te niti gučati nej bi znali. Samo da bi djali hao, hao.

Slobodna reč to pravi, magyarski smo se radi fčili. Odgovor za to da smo se morali se že videti, kak nam je dosta pomogla maiyarska škola Tel ko smo že razmili. gda so vo-grske kanasje psuvali. Pa kelko lejt smo meli magyarske škole? Pravie nikši. Poštenja tudi nej. Zvezda vo-grszki Slovincov tudi pravi, ka so magyari naši bratje. Zakaj pa to ne pravi kak sa ns zvali inaiči? Drugo smo njim nej blii bili kat "buta vend." Delali so z nami, ka so šteli. Poli so pravli magyar sabasag. Mi pa zdaj lahko njim etak pravimo. Živela Srbija! Živela Slovinci! Živela cejla Jugoslavija!

Ubogo slovensko lustvo, ah, pa kaj se blodim, nič ubogo, ampak blaženo, ker si ipak enkrat rešeno ud magyarski kanasov, uboga je še zvezdica ogrski slovincov, katera tak mal svitlobe daje, niti je fpamet nej vzela, kedar je marširala ogrska mariška, iz slovenskoga prekmurja, sedaj se pa joka, ah ti uboga zvezdica. lenič se ne jokaj, ka ne znaš gde žive tvoa mati slavija, tamdaleč preko luže, tam, prek one bistre mure, tam gde počivle naša stara mamica.

Sedaj tam zopet žive duh slovenski in pravi slovenski duh, tam tisto lepo ravno pole gde rastejo lepe rožice in čvrste deklice, fse pod jugoslavijo državo SHS. kaj si lepšega želeš, ti boga zvezdica, revija, tote trij šlove so nej samo dase reče srbija kaj-tu seše lahko reče, samo hre peney serce, pač kaj primernege.

Sedaj se joka magyarska ker več nema komu bi fučkala, če bode si ja kše fučkala, lepše bode tancala. Ty uboga zvezdica, le več svetlobe daj s svojim oslom, pu magyarski, kozlom. (drugače buš udlikovaš, zmedalov koja bude iz dragega nam krompira, na kateroj bode krompirjeva muha ki se njoj reče, pototoe bugg, kera je velki sovražnik ameriškemu krompru.

Bifši ogrski Slovenec.

Greaney, Minn. — Zopet smo ime li lep dan pri nas na Greaney, Minn. 25. julija, ko mo imeli sv. birmo. Prišli so k nam Duluthski škof McNicholas in še drugi trije duhovniki. Objednem je bilo tudi prvo sveto obhajilo otrok.

ROJAKOM KOSTANJEVIŠKEGA OKRAJA.

Za cerkev sv. Mohorja pri Kostanjevici je nabral Mr. Jos. Kučič sledeče darove: Martin Klemenčič

\$5.00, Anton Klemenčič \$2.00, Ana Simec \$1.00, Johan Bobič \$3.00, L. Bobič \$2.00, Jos. Klemenčič \$1.00, Ana Jorga \$1.00, Frank Banič 50c. Frank Tomažič 50c., Jos. Sintič \$1.00 Frank Augustin 50c., Frank Grill \$1.00, Anton Bučar 25c., Math Kregul \$3.00, Jos. Bevič 50c., Jakob Kučič \$2.00, Frank Kržičnik \$1.00. Vsem darovalcem se v imenu cerkve zahvali nabiralec. Ako bi bil še kje kak rojak tega okraja, da bi hotel za svojo cerkvo doma v stari domovini kaj žrtvovati, naj blagovolijo poslati na uredništvo Edinosti.

CHICAŠKE NOVICE.

Rev. Veseljko Kovač OFM. nas obišče te dni na potu na Kitajsko, kjer je že veliko let misijonar.

Cerkveno slikanje je končano ta teden in g. Gosar odide proti svojemu domu v So. Bethlehem, Pa., od tam pride pa v nekoliko tednih v Waukegan, Ill., kjer bo tam slikal slovensko cerkev. Naša je v resnici nekaj krasnega sedaj. Krasne slike po stenah, prenovljeni oltarji in nova obhajilna miza so popolnoma spreminili cerkev, da se zdí kakor bi bila to druga. Sedaj pa ko imamo "veliko svetnikov" na steni, bode pa naše resno delo, da jih res dobimo tudi v Chicagi tudi v klopi.

Kakor vse druge cerkve, katere upravljajo oo. Frančiškani, tako ima tudi naša cerkev to predpravo, da ima 2. avgusta tako imenovani porcijunkolski odpustek. Letos se ga je jako veliko ljudi udeležilo, veliko več kot lani. Tudi veliko vernikov iz sosednjih župnij je obiskalo ta dan našo cerkev.

Zveza Jugoslovanskih žena in deklet bode priredila prvo nedeljo meseca septembra v Maksovem parku piknik v korist vojnih sirot v starem kraju. Vse priprave se že krepko vrče.

Rev. Irenej Petričak, hrvatski župnik iz New Yorka, nas je te dni obiskal in si ogledal našo tiskarno in naše pisarne.

Rev. G. Orindač OMC. nas je obiskal pretečeno soboto. Tudi on si je ogledal naše podjetje. Žal samo, da se ni mgel dalje časa zadržati v naši sredi.

Mr. J. Asič, ki se je ponesrečil pred več meseci, ko je padel pod vlak, se je moral vrniti v bolnišnico.

Mrs. H. Kušar je odšla pretečeni teden v Bradley, Ill., na počitnice k družini Smoley.

Mrs. J. Terselich se zdravje vrača počasi, vendar gotovo.

Mrs. Frank Baničeva je odšla z otroci v North Dakoto na počitnice.

Mr. John Vidmar je dobil te dni iz starega kraja svojo družino in ob jednem otvoril novo trgovino z meh kimi piščinami na Blue Island in Lincoln St.

Mr. Anton Banič je kupil prodajalno za slaščice od Mr. Jurečiča. Priporočamo ga rojakom v obilni obisk.

Dopisniku iz Joliet: Oprostite da Vašega dopisa ne moremo priobčiti. Da, zgodilo se je pohujšanje. In Vam radi priznamo, da je ta slučaj v veliki pohujšanje med našim narodom. Da, in prav imate, ni pohujšanje na naši strani, temveč je pohujšanje na oni strani. Kaj hujšega pohujševanja danes, kakor ako ljudstvo vidi, da duhovnik škoduje katoliški stvari! Koliko to škodi dobri stvari! Koliko to škodi veri! Koliko spoštovanju duhovnikov! Vendar! Mi smo odgovorili in pustimo, da vzamejo na svojo vest vse to oni, ki so se tako globoko izpozabili. Na druge Vaše izvajanje smo popolnoma Vaših misli in vemo, da vsi naši naročniki enako mislijo! Saj so vsi lahko članek brali. Ponatisnili ga bomo itak v po sební brošurici in ga razdelil med našo mladino.

SLOVENSKI TRGOVCI OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V "EDINOSTI".

NAŠIM SOCIJALISTOM V PREMISLEK.

Po njihovem upitju je bil seveda papež sokriv krvoprelitja v minuli vojski in še danes ponavljajo to neresnico o vsako priliki. Najboljši od govor na to klevetanje je članek revolucionarja Ermenouvilles-a v pariškem boljševiškem listu "Vie ouriere" z dne 7. majnika, v katerem zavrača napad "Unije mladih francoskih republikancev" na papeža povodom obnovitve diplomatskih zvez mej Vatikanom in Francijo, češ da papež, zaveznik pruskih roparjev in habsburške hiše ni imel nobene besede sočutja za krvaveče človeštvo."

Ermenouvilles pravi, da je mogla gornji stavek zapisati ali velkanska nevednost ali pa izrečno zla volja. Že v ligi za človeške pravice — nadaljuje Ermenouvilles — je radikalec Lucien Le Foyer naglašal dejstvo, da je tekom vojne papež Benedikt XV. dyakrat z vso oblastjo in vsem povdardkom podal vojujočim državam mirovne predloge. To pa še ni vse. Ampak papež tudi v svojih pismih, govorih in opomnih ni nehal delati za mir.

Tako je l. 1915 ukazal "molitev za mir," istega leta dne 30. julija je izdal poziv "Krščanstvu," za mir je govoril v konzistoriju 5. decembra 1915. v pismu kardinalu Pompiliu dne 4. marca 1916. v breveju vernikom dne 1. avgusta 1917.

V pozivu l. 1915. je pisal papež: "Vojujoče se narode zaklinjamo, naj končno napravijo konec temu strašnemu krvotoku, ki onečašča Evropo; bratska kri je, ki namaka zemljo. Ni res, da se mora ta strašni boj končati s silo orožja. Obrnite se vendar ko nčno od te blazne besnosti medseboj nega uničevanja in se zavedite, da bodo ponižani in premagani narodi le škripaje nosili jarem zmagovalcev in da bodo pripravljali maščevanje, zročujoč od rodu do rodu žalostno dedščino sovražstva in osvete." L. 1916.: "Ne moremo drugače, da še enkrat povzdignemo svoj glas proti tej vojni, ki se nam zdi kakor samo umor civilizirane Evrope."

L. 1917.: "Ali naj civilizirani svet res postane eno samo pokopališče? Ali hiti Evropa, ki je nekoč tako cvetela, v blodnji gonji v prepad in lastni samoumor?"

To so le kratki citati; toda treba je brati razna papeževa pisma v celoti, da danes bolesto občutimo, koliko sočutja pravičnosti, razumnosti in dalekovidnosti je v njih. "Naših lju bezvinih iskrenih svetov kot očeta in prijatelja niso hoteli poslušati," pravi papež na nekem drugem mestu. To je le prerisnično. Ne le, da vlade papeža niso hotele poslušati, marveč so njegove iskrene izjave in opomine prikrile in celo katoliški listi in činitelji so iz teh izjav iztržili vse, kar je križalo pota vojnemu fanatizmu.

Kako malenkostni so doma. Kdor vstopi v vlak brez voznega listka v Jugoslavijo, mora plačati 10 dinarjev. Ako ga zaloti sprevodnik (kot kakega roparja seveda) v vlaku brez listka mora plačati vožnjo dvokratno. — V Ameriki seže sprevodnik z besedami "all right" v žep, da z v ljudno besedo potniku vozni listek, oziroma izkaznico, da je plačal v vlaku voznino proti doplačilu desetih centov za stroške. Ako po prihodu vlaka potnik to potrdilo odda prodajalcu voznih listkov pri blagajni da mu xe teh deset centov nazaj. Najpoštenjšemu človeku se lahko prigodi, da pride na postajo zadnjo minuto. Ali ni neumnost in celo krivica da mora potem radi voznega listka zamuditi vlak? Naj tak potnik potem plača še kazen? Čemu? Kaj je zakrivil?

V življenju sem našel veliko dobrih prijateljev, katere sem ljubil in kateri so mene ljubili. Toda mater sem pa našel samo eno.

ODGOVOR PROLETARCU IN NJEGA UČITELJU.

Proletarec vprašuje, če je res med cerkvami in ječami nekaka zveza. Če Rimsko katoliška cerkev res uči kakšne nauke, ki spravijo njene članke lahko v ječe, tedaj naj mi jih Kristan našteje. Seveda če se kateri njenih članov pregreši zoper nje, tedaj niso menda krivi nauki ali cerkev, temveč pregreha nekaterih članov. Nauki se ne ravna po ljudih, temveč ljudje po naukih. Toda mislim, da je več socialstov po ječah v primeri s številom, kakor pa vernih katoličanov. Tisti socialisti, ki niso tam, so pa srečni lahko, da niso bili zasačeni in poslani tja, kamor spadajo. Saj je sam Kristan tako ljubil Slovensko ljudstvo, da ga je ogoljufal za 50.000 dolarjev. Hey laugh non!!

Nadalje pravi Kristan: "Če bi malo bolje poznali prirodne znanosti, bi razumeli, da ni nereda nikjer in, da je sploh nemogoč; če bi pa bolje poznali zgodovino, bi vedeli, da se je od časa do časa moral umakniti en red, da je mogel priti drug in, da je navadno novi red bi višji od starega. Socializem hoče odstraniti sedanji red, ne da dobi anarhija prostora, ampak da bo mogoč drug, boljši in višji red."

Sedaj profesore Kristan, kdo pa je dal naravi tako popoln red? Ali morebiti vi? Morebiti porečete, da je padel z neba? Hribovcem in zarukancem lahko poveste to, toda onim ki pa še imajo kaj možganov v glavi pa ne morete. Le recite kakor vem, da dobro veste, da je tako uredil Bog. Tudi človeku je dal Bog isti red kakor naravi, toda vi ubogi petlači ga hočete izboljšati. Kdo pa odobrava predrojsno moritev otrok drugi kakor vi socialisti? Ali vam to veleva narava? Ne, vaši gnjusni nauki! Kako lepo vaši bratci po Rusiji urejajo ljudstvo! Prosim pojdit malo pogledat in boste videli.

Kristan pravi, da katoličanstvo ne priznava istih nauk kot jih je pa priznavalo pred stoletji, in da jih sčasoma opusti in se drugih privadi; potem da je katoličanstvo nasprotno znanstvenosti in inteligenci. Za ta dokaz omenja Galilejev slučaj. Toda nikdo ni branil Galileju v zvezdoslovju se izvežbati in izumiti kaj boljšega. Edin vzrok je bil zakaj ga je sveti oče povabil na odgovor, ker je z svojo opravičeno trditvijo, da se zemlja suče okoli solca in ne narobe bil v nasprotstvu s tedanjo nasprotno teorijo, ki pa nima z verskim naukom; čijega en vir je sv. pismo niti opraviiti, toraj tudi s katoličanstvom ne.

Cerkve je dala izobrazbo Evropi. Učenjak, vseučilišni profesor Lodge, nekatoličan, piše o katoliški cerkvi: "Bilo bi pretežavno, preobširno, ako bi hoteli prav oceniti zgodovinsko važnost katoliške cerkve."

Seveda, po Kristanovi trditvi, je katoliška cerkev nasprotna vedi kulturi. Zgodovina uči drugače.

Učenjak Lodge piše dalje: Cerkve je dala izobrazbo Evropi. Bila je ladija, v kateri so bile shranjene oblike literature, ko se je vsa Evropa topila v velikih navalih in valovih Barbarov.

Z vso vsmo je skušala spreobrniti ti divje navale Barbarov, kateri so se vsipali po solčnih planjavah Francije in Italije v dobre državljane, v verno in bogaboječe ljudstvo. Ona je učila ta divja ljudstva krščanskega življenja.

"Če se ozremo dalje po zgodovini vidimo, kako velikanske zasluge ima ta cerkev pred Bogom in pred (Dalje na 6. strni.)

Vse knjige Zveze kat. Slovincov so že izšle. Ali si jih že dobil? Oglašaj se zanje pri onemu, pri kateremu si jih naročil: Te so:

Koledar "Ave Maria," Iz življenja za življenje. Knjiga

Od srca do srca. Slovenski oder.

IVAN ZORMAN: POEZIJE.

Dateč nam je bila Amerika pred vojno. Vojna, ako prav sodim, nas je zblizala bolje: zblizala nas je trpljenje, ki smo smo ga skusili med vojno zvrhano mero. Mogočen odmev je našlo naše gorje-in trpljenje v srh in dušah naših rojakov onstran morja. Malokomu je menda Amerika tako jasno pokazala in dokazala to, kakor meni. Ko sem rešil v januarju 1919 golo življenje in to s težavo in po raznih robinzonadah s tem pribežal čez visoko zasnežene Karavanke na Kranjsko v najslabši obleki, v kakršni sem pač zvečer sedel v svoji sobici, ni imela ljubljanska vladavica navzlic temu da je prišlo vse gorje na me ne po lastni krivdi, ampak zaradi Jugoslavije, zaradi ljubezni do nje, dela za njo, in dasi sem bil za radi ljubezni in dela za slovensko domovino v ječah in sedemnajst mesecev konfiniran, kakih tisoč kron, da bi me za silo oblekla, dasi bi se vsaka druga vlada na svetu božjem zavzela za enega prvih kulturnih delavcev in narodnih pionirjev ob najbolj ogroženi narodni meji. Dve zimi sem hodil v letni obleki, na srečo mi je nekaj blagih dam in troje čutečih duhovnikov preskrbelo nekaj perila, da sem se mogel vsaj preobleči. Ne zabim jim tega, kakor ne naši narodni vladi njene umazane brezbriznosti.

Tedaj se je zgenila Amerika. Gospe in gospodje, slovenski notar, duhovniki, uradniki, delavci in delavke celo dijaki (iz Dubuque, Iowa) ki gotovo ne žive v preizobilju, ki najbrž, vsaj nekateri, morajo v počitnicah trdo delati, da se med šolskim letom preživijo, so se me spomnili z darovi. Sicer mi jih naše počasne in zase zelo skrbne jugoslovanske banke še do danes nisi izpačale; a zdaj,

ko je kurz dolarja znatno padel, upam da bodo. Tako se bom mogel, sodim, vsaj tretjo zimo zimi primerne obleči z ameriškimi denarjem.

Spominjam se z največjo hvaležnostjo vseh teh blagih src onstran morja. In z največjo radostjo si čestokrat govorim: "Ko je pri nas vojna umorila skoro ves idealizem, je nanovo in tem močnejše oživel onstran morja."

Dokaz in odsev tega idealizma, priča mladostnega poleta vroče ljubezni do domovine, kakršna je pri nas zdaj redko sejana, ker pri nas poznamo zdaj le koritarstvo in diljanstvo, mi je knjiga Ivan Zorman "Poezije" Cleveland, O. 1919.

Povem odkrito, da me je srčno razveselila. Razveselila iz ravno ravedenega vzroka, ker kaže, da v deželi, kjer naj bi bil bog le dolar, kakor se nam je pogostoma zatrjevalo, in kjer bi naj bilo vse mišljenje vtopleno le v "business," vendar še mnogo idealizma. Zakaj da bi bil Ivan Zorman edina bela vrana med samimi črniimi krokerji, v novi domovini ni verjetno. Bije tam brezdomno mnogo src za iste ideale, gori z istim visokim plamenom za dobro, lepo in sveto, za domovino, pošteno pesem, idealno ljubezni in druge vznoke, le da drugi ne morejo in ne znajo tega tako lepo povedati kakor Zorman. Razveselila me je, ker kaže, da mora imeti duševno življenje med brati v Ameriki plodovita tla; sicer si pesnik s svojo zbirko ne bi bil upal na dan. Razveselila, ker bo knjiga tvorila novo duševno vez med staro in novo domovino. Razveselila, ker smem o pesniku reči: Talent!

Naj povem takoj in odkrito, da je za me najlepši in najmočnejši II. del knjige; ljubezenske pesmi. To polje naj jamči življenje; ton izražanja je najprijetnejši in najtoplejši. Pri tem

pa, kar mu štejem v posebno zasluho, pesnik ne prestopi nikoli mej dostojnosti in ne žali ne etičnega ne estetičnega čuta. Njim na stran bi postavil pesmi, posvečene očetu. Pravim: Blagor sinu, ki ima samo lepe spomine na očeta; blagor očetu, ki si je vzgojil tako hvaležnega sina; vrača mu zdaj njegovo skrb, ljubezni in požrtvovalnost bogato, z zve nečim plačilom. Roko v roki z ljubezni do očeta gre ljubezni do matere n. pr. v "Potrjen". (str. 77)

A vendar strah srce preveva, ko mislim na bridkosti dneva, ko materi bom dal roko, v slovo poljubil jo gorko.

Nič manjša ni ljubezni do domovine. Tudi tukaj pravim: Blagor pesniku, ki ima lepe spomine na domovino, da jo more ljubiti s tisto neskaljeno ljubezni, s kakršno smo jo ljubili za časa njenega ponižanja in trpljenja vsi, in da mu ni v to čisto in sveto ljubezni kanila ne kapljica bridkosti, ki jo čutimo vsi, kar nas je v najtežjih časih, v dneih nevarnosti in pregnjanja z osrečujočo požrtvovalnostjo delalo in trpelo za domovino, a zdaj vidimo, da se dela, kar se vobče dela, le iz koritarstva in diletantstva za mastne dnevnice. A prešli bodo tudi ti časi — nelepi oblaki so na nebu naše domovine — in nanovo bo vstal in zablestel v novi krasoti idealizem, ki ne išče sebe in svojih koristi, ampak le narod in njegov blagor.

Tedaj naj se pesnik vrne k nam v svobodno domovino. Zdaj naj nikar ne hodi, zakaj preveč bi bil razočaran. Do tedaj naj ji pa ohrani svojo ljubezni, vlija naj jo še znanprej v svetle srebrne posode, v zvoneče verze.

Pa bi želel, da jezik deloma še opili. V zanikalnih stavkih n. pr. mora stati vodilnik; toraj ne: "besneča vihra rod ne bo zlomila", ampak: "rodu ne bo zlomila."

Pohvalil sem knjigo, ker sem je vesel. Naj pa hvale pesniku nikdar ne omamijo. Ravno z zadnjih let imamo žalostne zglede, da so neprikladni slavonski mladim talentom le škodovali. Zorman je dober Gregorčičev učenec, Gregorčič še ni. Gotovo čuti sam: Na višini še ne stoji. Precej šna je še pot do popolnosti. — A naj se je pesnik ne straši. Naj se uči naj pili, naj tehta, ostro sodi. Če se bo sam ostro sodil, ga ne bodo drugi.

Svetel most je postavil Zorman s svojimi "Poezijami" med Ameriko

in Evropo. Naše misli bodo po njem poromale tem češče k bratom in sestram čez ocean. Danes pošiljam pesniku in vsem stari domovini še v otroški ljubezni vdanim srcem onstran morja najsrčnejše pozdrave.

Xsaver Meško.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

človeštvom in pred znanstvom. Ako prav so velike razlike med našimi nauki in med nauki te cerkve, smo vseeno dolžni in primorani govoriti resnico in izreči tej cerkvi ono velikansko pohvalo, katera ji gre po vsej pravici."

Da niso države v srednjem veku do tal segnile in izginile pod aristokratskim vstanovnim sistemom vladavine, gre zahvala njihovim možem, ki so vodili vladno vpravo in bili — duhovniki katoliške cerkve. Tako pravi mož, mož ki zavzema slavno visoko mesto, kot učitelj mladine, mož ki je danes velika moč in upliv v našem senatu.

Poglejmo sedaj kaj pravi o katoliški veri naš Jugoslovanski prijatelj predsednik Wilson. To pohvalo katoliški cerkvi je izrazil pred par tisoč izobraženimi dijaki Princeton univerze. V tem govoru je namreč hotel povdariti velikansko zaslug, katero si je pridobila cerkev pri zvestem sodelovanju z državo v dobrobit ljudstva.

Rimska katoliška cerkev tedaj, kakor danes, je bila predstaviteljica demokratične ideje. Nikdar ni bilo nobenega tako nizkega in ponižnega, da bi in mogel postati dušni pastir in noben dušni pastir tako zapuščen in pozabljen, da bi ne mogel postati papež krščanstva.

Ali niso ravno te besede pravi odgovor Kristanu, ki trdi, da je katoliška vera nasprotna znanju in inteligenci in demokraciji. Ali morebiti ve gospod Kristan več kot naš predsednik Wilson, škoda, da ne more dobiti nikjer boljše službe kakor biti za socijalističnega urednika.

"Vsako noč grem spat z trdnjšim občutom varnosti, ker imamo v tem mestu Rimsko katoliško cerkev". Te besede je govoril v nekem govoru pred kratkim dobro znani Metodistovski duhovnik v Chicagi, častiti Bayard Mitchell, D. D. L. D., in so končne besede dolgega govora o hvali cerkvenega stališča napram nevarnostim, ki pretijo dandanes. človeški družbi.

William Allen White bi rad imel, da bi katoliška cerkev bila prizna-

na kot kakršna je v resnici. Njegove besede so: "Sveta rimsko katoliška cerkev, če jo imamo radi ali neradi, če jo ljubimo ali ne ljubimo, vseeno jo morajo priznati vsi resno misleči sloji, vsake vere kot cement, ki drži civilizacijo skupaj. Kajti če bi se odpravil vpliv katoliške cerkve, tedaj bi nastala na svetu anarhija in podivjanost (barbarizem) ... dolg civilizacije, katerega dolgujemo katoliški cerkvi je eden največjih dolgov na svetu ... Čast gre tej veliki fundamentalni sili, ki je glavna odpora vsem uničevalnim silam."

PREVELIKA ZAUPNOST NI DOBRA.

Farmer Nelson je prišel te dni v Chicago, da si ogleda mesto in na "good time." Ko pa je prišel zvečer iz hotela, kjer je stanoval, in hotel oditi po mestu, približal se mu je mlad človek, ki ga je jako prijazno nagovoril. Imel je več "knofov" raznih organizacij in tudi vojaška znamenja je nosil. Začel je farmerja izpraševati, če želi videti mesto in kaj bi želel videti? Odkriti (?) mladenič se je farmerja hitro prikupil, ker ni poznal mestnih tatov. Slednjič ga mladenič vpraša, če bi hotel izvedeti tudi, kje bi dobil v Chicagi kaj "kika." Seveda se je farmer zveselil, ker "good time" brez "kika" ni mogoč. In res ga je mladenič zavedel v nek saloon v neki zakotni ulici. V saloonu ga je peljal v stransko sobico, kjer je bilo pa že nekaj drugih pivcev, ki so bili pa vsi mladi. Ko sta tako pila vsak "enega", obstopili so ti mladi pivci farmerja in predno je vedel, kaj in kako, zagledal je, da drži eden izmed njih revolver proti njemu. Hočeš, nečeš, moraš, je moral oddati ves denar in potem jim slediti tiho ven na ulico, kjer so se na vogalu vsi izgubili. Oskubili so ga za vseh 80 dolarjev, katere je prinesel za "good time" seboj.

Mati, ki ne ljubi svojih otrok je slabša kot divja zver, ki pa ljubi svoje mladice.

Očetov blagoslov zida otrokom hiše, materina ketev jim jih do tal podira. (Sv. pismo)

Mater ne kolnite svojih otrok! Saj jih bode svet dovolj še preklinjal! Vsaj ve kot matere, molite za nje!

Človek, ki matere ne ljubi je pokvrjenega srca.

Mati, če ti ne bodeš mati svojih otrok, kdo drugi bode?

Mati, ki kolne otroka, pomaga hudiču

NEVARNE POSLEDICE DOGODKOV V SPLITU.

V Reki so "arditi" oplenili vsa slovenske trgovine in hiše in tudi poslopje naše delegacije na trgu Venecija. storjeni si bili potrebni koraki od naše strani pri glavnem komisarijatu. Brzotjavno se je potom našega predstavnika v Rimu vgovarjalo početju in zahtevalo povračilo načinjene škode. Zahtevali smo od našega predstavnika v Rimu podrobnosti o dogodkih v Trstu. Ako so obvestila listov točna, postavljajo ti dogodki v slabo luč naše sosede. Kraljeva vlada čuje nad našimi interesi, našim pravicam, in našim dostojanstvom, v svesti si svojih dolžnosti. V istem času pa ima pred očmi tudi težak položaj v Evropi in po celem svetu in hoče viniti, kar nalagajo interesi miru ter obniti se na zaveznike v Vrhovnem svetu in jim predložiti položaj, kakor je, vansko podjetje, nato zažgali in blago vrli v morje. Tudi štiri jugoslovanske ladije so zažgali. Naše ljudstvo se ne sme prikazati na ulici: Tudi v Zadru in Sibeniku so bil veliki izgredi proti Jugoslovanom. Italijanske bande pletijo in požigajo. Italijanske vlasti se ne ganejo.

NARODNA BANKA

kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev
v Belgradu

priporoča Srbom, Hrvatom in Slovincem, kn bivajo v Ameriki, naj pri pošiljanju denarja svojcem v stari kraj kupujejo za efektivne dolarje CEKE, ki se zopet glase na dolarje (in ne dinarje ali krone), kateri čeki so izdani na Narodno banko kraljestva Srbov, Hrvatov

AMERICAN EXPRESS COMPANY, 65 BROADWAY,
NEW YORK, N. Y.

COLUMBIA TRUST COMPANY, 60 BROADWAY
NEW YORK, N. Y.

ali pri njih podružnicah!

Na ta način se obvarujejo izseljenci zgaube, ki jo sicer stalno trpe, kupujoči v Ameriki po nepovoljnem kurzu za dolarje čke, glase se na dinarje.

Pa tudi, da se tiste osebe, katerim bodo ti čeki poslani, obvarujejo škode na kurzu prilikom prodaje tih čekov v starem kraju, je Narodna banka v sporazumu s finančnim ministerstvom, na čiger račun banka vrši ta posel, odločila, da vse te čke izplača le osebam, v čijih korist so izdani, in nikdar ne posredovalcem, pa naj bi bile to tudi banki in to v dinarjih po sedanjem dnevnem kurzu dolarja v Belgrajski borzi.

Ako te osebe ne bi mogle priti osebno v Belgrad v svrhu izmenjave čeka, morajo od njih podpisani ček poslati po pošti na banko v Belgrad, in označiti v pismu svoj natančno naslov, na kar jim bo banka sama odgovarjajoči znesek čeka v dinarjih poslala po njihovi pristojni oblasti.

Za svoje stroške si banka odračuna dva in pol dinarja na tisoč dinarjev od izplačljive svote in to samo tedaj, če se izplačuje zunaj Belgrada.

Poleg tega, naj izseljenci o priliki pošiljanja čeka svojcem iste obveste o sledečem:

1.) Da se oseba, na katero se ček glasi, na istem podpiše.
2.) Da ista oseba prinese ček na Narodno banko v Belgrad, ali da ga potom pošte pošlje ravno tja in označi točni svoj naslov, na kar bo dobila odgovarjajoči znesek čeka v dinarjih, potom svoje pristojne oblasti.

Ob enem se naznanja, da Narodna banka osebam, ki žele, da se jim denar naloži na obresti, po obstoječih postvah sama ne more plačevati obresti od denarja, pač pa morejo vlagalci označiti ime kakage drugega denarnega zavoda v Belgradu ali kraljevstvu SHS, ali izvolitev zavoda prepustiti Narodni banki sami, da ona zanje tamkaj naloži po čeku nakazani denar.

Narodna Banka kraljestva

SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV
V BELGRADU

ROJAKI.

Prečitajte ta oglaš našega poslaništva!

Edinost posluje pri pošiljanju denarja ves čas samo potom AMERICAN EXPRESS CO., in se poslužuje čekov, kakor tu svetuje naša vlada v starem kraju.

Zato rojaki, obračajte se pri pošiljanju denarja samo na našo tvrdko, in ni se vam treba bati za denar.

"EDINOST" ... 1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

DRS. HOLLANDER
& DR. H. O. STERN Dentists

1355 E. 55th St

vogal St. Clair Ave.

NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprto ob sredah
popoldne in ob nedeljah.

VAZNA OBJAVA

Amerikanski konzulat v starem kraju dovoljuje sedaj vašim domaćim, da smejo priti za vami v Ameriko, ako imajo od vas podpisani poziv in plačano pot.

Take pozive napravi najtočneje:

EMIL KISS BANKIRA,

133 Second Avenue,

New York,

On preskrbi potrebna potrdila in jih pošilja v stari kraj ter daje sploh vsa pojasnila.

Pošilja tudi izseljencem čke na dolarje po nominalni ceni.

Takisto tudi pošne in brzotjavne denarne pošiljanje, menice (draft) samo v novih kronah po najnižji dnevni ceni. Potrdila prejemalcev se izročajo v najkrajšem času. Zahtevajte moje cene.

POTNICI, STE LI JAVILI ŽE, KDAJ HOČETE ODPOTOVATI? Direktne šifkarte iz New Yorka v Zagreb, Brod in dalje.

Potne liste, viza in dovoljenje dobite najbrže skozi mojo pomoč.

EDINOST.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV:

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by Edinost Publishing Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

"FOOLISH LUNATICS."

Pred poroto v Chicago je bilo ta teden obsojenih 20 najhujših rdečkarjev, oziroma voditeljev rdečkarije v Ameriki. Med njimi milijonar (toraj velik proletarec) Lloyd kot njih glavni voditelj.

Imeli so tri najboljše odvetnike, ki so jih zagovarjali. Dokazi proti njim so bili tako jasni in tehtni, da jih zagovorniki niso mogli ovreči. Zato so jih skušali pa vsaj omiliti. In ko so v končnih svojih govorih skušali vpljivati na porotnike, naj bodo usmiljeni z obtoženci, prosili so usmiljenja s tem, da so rekli med drugim: "Ti obtoženci so 'foolish lunatics' — 'prismojeni norci' in spadajo bolj v kako norišnico kakor pa v ječo."

To je strašna samoobtožba teh voditeljev in z njimi vseh družih voditeljev, ki so slepili in ki še slepe delavstvo z nekako neumnostjo, kateri sami ne vedo, kakšno ime bi dali, ali socializen, ali radikalizem, ali boljševizem ali kaj.

"Foolish lunatics" "prismojeni norci"! Krepka beseda, katere bi si mi nikdar ne upali dati tem možem, katero so si pa dali sami.

In v resnici!

Če sledimo samo našemu slovenskemu socijalizmu, radikalizmu, levokrilarstvu, desnokrilarstvu, in kar je še enakih nauk, od začetka do danes, ali ni bilo v resnici to samo delo, o katerem nobeden človek ne more reči, da je bilo modro? da je bilo pametno?

Ali ni bilo vse skupaj samo slepenje delavstva? Zrabljenje delavskih koristi in teženj za osebne sebične namene? Kristan in tovariši!

Lloyd je milijonar iz Winetka. On je bil voditelj vsega ra-

dikalizma in boljševizma in socijalizma in vse "delavske" nezadovoljnosti. Ali ni to sumljivo? Ali ne bode to odprlo oči delavstvu, ki prisega na socijalistične voditelje, kot svoje prijatelje? Kdo so ti voditelji? Od koga so plačani? Kdo plačuje njih liste, da ga ženo v nepremišljene štrajke, Milijonar je pač kapitalist, ali ne? Če je bil res tako velik prijatelj delavstva, zakaj je šel ščuvati delavstvo proti sebi? Ali si moreš misliti, da je bil socijalist v svojo škodo? Da bi sebi vzel milijone, katere ima? Bejži, bejži! Verjemite mu no!?

Zato pa so imeli zagovorniki teh obtožencev popolnoma prav, ko so rekli, da so voditelji rdečkarstva samo "foolish lunatics". Ako so pa voditelji to, kaj naj so pa potem oni, ki jim slede?

Slovensko delavstvo, ki si do sedaj sledilo svojim rdečim voditeljem, odgovori si na to vprašanje samo! Misli samo!

BRATOM ORLOM.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

O pozdravljen tisočkrat!

Pozdravljena, slovenska dekleta, bodoče slovenske matere, ki ste se zbrale, da se ob križu napijete nove srčnosti, da boste kot slovenske matere rodile sinove junake, sinove poštenjake, sinove borilce za "križ zlati in svobodo zlato!"

Pozdravljeni slovenski narod, ki se danes veseliš svoje zmage, svoje rešitve. Tvoji sinovi v tujini te pozdravljajo in ti kličejo:

Narod - junak, - ostani junak! Ne kloni duhom! Naprej za križem!

Pozdravljena, Jugoslavija, naša nova mati, ameriški Slovenci te pozdravljajo.

Združji, zjedini, navduši, pokrepi troimeni narod, da ostane "Antemurale Christianitatis"! da ostane borivec za "križ častni in svobodo zlato!"

Da živel Jugoslovanski narod zbran ta teden na I. Orlovskem Taboru v Mariboru.

PRVI KATOLIŠKI TEDNIK V ANGLEŠKEM JEZIKU.

V Debuque, Ia, je začel izhajati kot dnevnik CATHOLIC DAILY TRIBUNE, dosedanjí tednik. To je prvi katoliški dnevnik v angleškem jeziku v Ameriki. Res je bilo čudno, da 20 milijonov katolikov ni moglo dobiti niti enega dnevnika. Pa naj ga imamo mi Slovenci, ko nas je samo peščica?

Novemu 'dnevniku želimo obilo uspeha. Prve številke kažejo, da je v dobrih rokah. Dal Bog, da bi bil uspeh!

VILLA BODE UBOGAL.

Villa je brzojavil novemu predsedniku de la Huerta, da se bode uklonil in priznal sedanjo vlado.

POTRES V LOS ANGELOS.

Mesto Los Angeles je imelo potres. Več kot 20 sunljev se je pretresalo mesto. Vendar večje škode ni. Boje se pa da je to samo priprava na večji sunljev, ki bi znal biti usodepoln za mesto kakor pred leti v San Francisco.

Sodnik: "Niste li bili vi zaradi ta tvine predkaznovani?"

Tat: "Ne prej, ampak potem."

O ORLOVSKEMU TABORU.

Chicaški NEW WORLD piše v zadnji številki:

Jugoslovanska mladeniška društva bodo imela kongres.

Zagreb 6. julija: Katoliška mladeniška društva Jugoslavije bodo imela mednarodni kongres v Mariboru ob Dravi, ki bode trajal ob 229. julija do 3. avgusta, kjer upajo da bodo začeli svetovno gibanje za združjenje vseh katoliških dijakov celega sveta v katoliško internacionalno. O tem načrtu se je že veliko razpravljalo toda do danes je bilo malo prilike ali nič, da bi se ta ideja uresničila. Toda jugoslovanska dijaška liga iz Zagreba, ki se bode udeležila Orlovskega Tabora v Mariboru, vidi v tem priliko, kjer se morejo narediti prvi koraki za uresničenje tega internacionalnega gibanja.

Zagrebska liga je sprejela vodstvo in izpeljavo tega gibanja in je izdala poziv na vse organizacije katoliških dijakov v vseh delih sveta, da naj pošljejo svoje zastopnike na shod v Maribor, da se bodo vršila prva posvetovanja glede tega in da se bode to gibanje raztegnilo v vse dežele in narode.

Finančne razmere so baje največji vzrok, da gibanje ni napredovalo, ker dijaki iz tujih dežel niso mogli priti na shod. Toda voditelji Zagrebske lige opozarjajo, da so sedanje razmere jako ugoden čas za obisk Jugoslavije, ker so cene denarja v primeri s tujim denarjem tako nizke in je za tujca življenje v Jugoslaviji jako poceni.

Katoliška dijaška liga iz Zagreba zato vabi k sodelovanju in pomoči katoliško časnikarstvo vseh delov sveta, ki naj poročajo o delovanju in napredku tega tabora in naj pozivlja dijake vsega katoliškega sveta da se združijo in omogočijo ustanovitev katoliške internacionalne.

Naslov je "Liga katoliškega študentstva Jugoslavije." Pejačevićev št. 15. Zagreb Jugoslavija.

Bolanden Konrad pisatelj je umrl dne 31. maja v Speyer-u, na Nemskem, v starosti 91 let. Pravo njegovo ime je bilo Jožef Bišof. Bil je eden najbolj poznanih pisateljev nemškega naroda. Pisal je večinoma zgodovinske romane, ki so bili prestavljeni tudi v druge jezike.

VAŽNO NAZNANILO.

Dr. J. V. Zupnik, ki je imel svoj zdravniški urad na 6127 St. Clair Ave. nad pet let, bo preselil svoj urad v sosednjo hišo v 6131 St. Clair Ave. prvega avgusta. Od tedaj naprej ne bo več uradoval v starih prostorih. Dr. Zupnik se je preselil v Knausovo poslopje, kjer je Knausova dvorana. Urad bo ravno pod dvorano na oglu St. Clair Ave. in East 62nd St., nad uradom denarnega zavoda The New Bank.

Glavni uhod bo na vogalu dvainšesdesete ulice, kakor v Knausovo dvorano. Pazite na napis!

Dr. Zupnik je uspešno opravljal zobozdravniško delo nad pet let v svojem starem prostoru. Sedaj se seli samo v sosednjo poslopje, kjer bo imel najboljše opremljen zobozdravniški urad. Tu bode izvrševal vsa zobozdravniška dela kakor: zlate kapice, krone (Crowns) na slabe zobe, mesto izdrtih deval v usta nove po načinu "mostičkov" (bridgework) nagnite bode zalival, izdiral zobe brez bolečin, deval novo zobovje po načinu "ploščic" (plates).

Dr. Zupnik zdravi vsakega bolnega osebno; nikoli ne najame kakega drugega zdravnika praktikanta, da bi se učil na bolniku; vedno se zanima zanje sam, kar vam jamči, da boste najbolje postreženi.

Vsi Slovenci v Clevelandu priporočajo Dr. Zupnika. Več jih pride tudi iz Collinwooda, Nottingham. West Parka in Newburga.

Dr. Zupnik je naročil, da se to tiska, samo zato, da ga oni lahko najdejo, ki iščejo njegove pomoči; da ga najdejo po prvem avgustu v njegovem novem zobozdravniškem uradu na St. Clair Ave. in E. 62nd St., v Knausovem poslopiju, pod dvorano in nad banko. Glavni uhod na E. 62nd St., kakor za dvorano.

Dr. J. V. Zupnik

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

ROJAKI

Ki želite dobiti sorodnike iz starega kraja, pišite nam za pojasnila, ki jih damo vsakemu popolnoma brezplačno..

VARNO IN ZANESLJIVO

POŠILJAMO

.... Denar v stari kraj najhitreje in najceneje.
ROJAKOM! Ki žele potovati v stari kraj, preskrbimo potne liste.

IZVRŠUJEMO VSA NOTARSKA DELA:

MICHAEL ŽELEZNIKAR

Notary Public

Vsa jisma naslavlajte na:

"EDINOST" 1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

PRIMATE TATU.

(Nadaljevanje.)

Stara pesem.

Ljudstvo naše, narod slovenski, ali nismo za te dovolj storili in trpe-li? Kaj smo mogli zate še storiti, pa nismo storili? In kako nam ti povra-čaš? ... Da so nas sovražili Nem-ci, Madžari in Italijani, ta smo raz-umeli. Osovraženi, preganjani od vseh, smo se obrnili k tebi, ljudstvo naše ljubljeno, meneč, da pri tebi dobimo še malo srca za nas, ki smo te ljubili, učili, vodili in reševali. In kako nam povračaš to ljubezen in trud? Kamorkoli se obrnemo, pov-sod slišimo preklinjanje in zabav-ljanje. Zoper koga? Zoper Nemce, Madžare, Italijane? Zoper tiste, ki so vas v smrt pošiljali? Ne — zoper nas, tvoje sinove, tvoje prijatelje, boritelje in rešitelje! Že desetletja se bije pri nas po časniki in shodih ljut boj zoper duhovnike. Zdaj po vojski je pa celo izbruhnulo sovraš-tvo širokih mas do duhovnov, kakor še nikoli. Človek se skoro ne more več nikamor prikazati, da bi neslišal najgrših psovov zoper nas. Vseh ne-rešč in hudobij smo krivi edino le mi.

Ljudstvo moje, kaj sem ti storil, ali s čim sem te žalil? Povej mi! Narod slovenski govori in dokazi, kaj smo ti žalega storili!

Da prav je rekel naš gospod: "Sov-raženi boste radi mojega imena od vseh narodov." Tudi od lastnega na-roda, za katerega se trudimo, dela-mo in trpimo!...

Toda smete nam verjeti: Mi bi to že prenesli. Saj smo navajeni zani-čevanja, saj smo vedeli, kaj nas ča-ka, saj smo poznali napoved Jezusovo v njegovim učencem: sovraženi boste od vseh narodov.

Mi bi to že prenesli. Ne prosimo zase milosti. Vprašanje pa je, če bo ljudstvo to srečno preneslo ... če bo to znanj dobro, za mladino, za cel na-rod...

Nas lahko kamenjate, če hočete. Tudi to bomo prenesli. Nič lepšega si ne moremo želeli, kakor smrti mu-čeniške. Videli boste, da duh krščan-skega junaštva, ki je radil milijone mučencev, v katoliški cerkvi tudi da

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Natresite ga v svoje čevlje.

Da dosežete za svoje boleče, žgoče in srbeče noge zaželen komfort, in da ustavite neprijetno potenje in duh, ki nastaja iz tega, natresite v svoje čevlje in nogavice

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Ta prašek pomaga, če vas bole noge, suhi vlago in drži vaše noge suhe in v komfortu. Dobite ga pri vašem le-karju. Cena 28c in 1c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

eliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za kato-liški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima VELIKO ZALOGO OBUVAL.

Ljubeznjiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

nes še živi; da so kristjani še vedno pripravljeni za svoje vzore umirati — tudi pod sekiro — in z veseljem umirati!

Toda do pobijanje mo da še ne bo prišlo — dasi se take groze že sli-sijo. Vprašamo pa: kdo bo pa pri teh razmerah še hotel duhovnik biti? Ali bodo mladi ljudje imeli še toli-ko požrtvovalnosti, da se bodo hote-li temu nevhvaležnemu poklicu pos-večevati? Ali se jim ne obeta pov-sod drugod lepše življenje? In če bo do tudi duhovni, če pa nimajo nobe-ne veljave več, kaj bodo prazno sla-mo mlatili?

Ali vam bo to prav, če vaše mladi-ne ne bo več duhovnik poučeval in za zakramente pripravljaj? Ali vam bo prav, če bo vaša šola odrasla mla-dna vzraščala brez verskega poduka in nadzorstva? Ali vam bo prav, če boste vi in vaši otroci umirali brez duhovnika? ...

Ali ni že zdaj dovolj hudobije med nami? Kdo tega ne vidi in ne obso-ja, četudi ni ravno pobožen? Stro-vosti, pijanosti, podivjanosti, nesra-minosti, tatvine, goljufije, odtuje, ro-pov? Zakaj pa? Morda zato, ker lju-dje duhovnike preveč poslušajo? Ko bi jih poslušali, bi bilo drugače, bi ne imele sodnije toliko za opraviti, bi ne bile ječe in norišnice tako polne! Ali toraj ne uče duhovniki prv, ali ne žele ljudstvu dobro? Ali bi ne bi-lo za narod toraj bolje, ko bi jih po-slušal? Kaj bo iz ljudstva, ako bo bralo in poslušalo liste, ki kličejo: nič jim ne verjemite! Ako bo zavrg-lo tiste, ki vero oznanjujejo, in z njimi vred tudi vero samo? Kakšna podivjanost bo nastala, kakšna prop-ustost...

Mi sami zase bi to že prenesli. A ljudstvo slovensko, ti se nam smi-liš... globoko smiliš... Pa če nočeš se bi dobro, — ti glej!...

Kje je toraj tat?

No kje je res ta nepridiprav? To-liko časa ga že iščemo, pa ga še nis-mo dobili v pest. Pravzaprav smo si samo tistega ogledal, za katerim vse-leti in vpije: Primate ga! Ogledali smo si ga od nog do glave, preiskali mu vse žepa in gube, in smo rekli: Ne, ta ne bo pravi!

Kdo toraj je kriv svetovne vojske in vsega z njo združenega gorja?

Nekaj oseb smo zspredaj našli. A vojsko je moral zakriviti tudi st-varni vzroki, dejanske razmere.

(Dalje prihodnjič.)

Geslo vsakega zavednega Sloven-ca v Ameriki mora biti: List Edi-nost v vsako slovensko hišo v Ame-riki!

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC
mesar

Priporoča Slovencem in Hrva-tom mojo dobro in okusno mesnico.

Vaški dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —

doma delane vedno na razpo-lago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

KRIŽARJI.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Spisal: H. Sienkiewicz.

Poslov.: Podravski.

(Dalje.)

Arnold von Baden je bil jako pri-prosti človek, bedast in nekoliko hlo-peč po denarju. Njegova največja prednost je bila močna pest. V njem ni bilo križarske zvitosti, radi tega se tudi ni skrival pred Zbiškom, za-kaj je hotel ponižati dogovorjeno ee-no.

"Med kraljem in velikim mojst-rom," je dejal, "ne pride do spora-zumenja, pač pa bo treba zameniti jetnike, in ti bi v tem slučaju ute-gnili celo zastoj dobiti strica. Ali jaz rajši vzamem nekaj nego nič, kajti moja mošnja je vedno prazna ter ko-maj zadostuje za tri vrčke piva vsaki-dan, meni pa jih je po pet ali šest neobhodno potrebno!" Zbišek se raz-srdi nanj radi teh besed ter mu re-če: "Jaz plačam, ker sem dal svojo viteško besedo, ter nočem popusta, da boste videli, da sva res toliko v-redna"

Arnold ga na te besede objame, poljski in nemški vetezi pa ga pohva-lijo rekoč: "Prav je, da že v tako mladih letih nosi pas in otroge, ker tako pazi na svojo čast."

Med tem sta se pogodila kralj in veliki mojster zares zastran zamene jetnikov, pri čemur so prišle na dan kaj čudne stvari, o katerih so pisali pozneje škofje in kraljevi velikaši raznim dvorom. Ene, v poljskih ro-kah je bil sicer dovolj sužnjev, toda ti so bili samo krepki in odrasli mo-žje v najboljših letih, zajeti z orož-jem v roki v obmejnih bitkah. Nas-protno pa so se nahajale v križar-skih rokah večinoma ženske in ot-roci, ugrabljeni pri nočnih napadih samo radi odkupa. Sam papež v Ri-mu je obrnil na to svojo pozornost, in navzlic vsej gibčnosti Ivana von Felde, pokrovitelja Križarjev pri a-postolski prestolici, je izrazil glas-no svojo nevoljo nad križarskim re-dom.

Glede Matijca so nastopile nove ovire. Veliki mojster jih sicer ni sta-vil resno, temveč le navidezno, samo-da je dal vsakemu popustu večjo va-žnost. Radi tega je trdil, da kristjan-ski vitez, ki se je bojeval z žmudci vred proti križarskemu redu, ima bi-tu po pravici obsojen v smrt. Zaman kar jim je bilo znano o Jurandu, o

Društvo Sv. Franciška Seraf. G. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo so-boto v mesecu na 2 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16-50 leta za zavarovalnino \$250.00, \$500.00 in \$1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu preko-ristnemu društvu, ki je eno izmed naj-agilnejših v New Yorku.

so ponovili kraljevi svetovalci vse, njegovi krivdi in vse grozne krivice s katerimi so se pregrešili križarji proti temu dvema in proti vitezu iz Bogdanca. Veliki mojster jim je od-govoril po čudnem slučaju skoro is-te besede, ki jih je izrekla ob svojem času kneginja Alekandra Ziemovita staremu vitezu:

"Vi se opisujete za jagnjeta, naše pa opisujete za volkove. Med tem od onih štirih volkov, ki so se ude-ležili ugrabljenja Jurandove hčerke, nobeden več ne živi, a jagnjeta ho-dijo varno po svetu."

To je bilo sicer res, vendar gospod iz Tačeva odvrne na to z vprašan-jem:

"Da! Ali je pa morda bil kateri na izdajski način ubit? Ali oni, ki so poginili, niso padli z mečem v roki?"

Veliki mojster na to ni vedel n-česar odgovoriti; ker je pa zapazil, da se je kraljevo lice pomračilo in da so se mu jele lesketati oči, je raj-shi odstopil, ker ni hotel razsrditi mo-gočnega vladarja. Na to je bilo sk-lenjeno, da naj vsaka stranka dopo-šlje svoje jetnike. Od poljske stra-ni so bili odločeni v ta namen Zid-ram iz Maškovic, vitez Povala in z nj-im tudi Zbišek iz Bogdanca.

Zbišku je skazal to uslugo knez Jamont. Potegnil se je zanj pri kra-lju v ta namen, da bi se mladenič po-prej sešel s stricem in ga tem lože-rešil, ako dospe tje kak kot kraljev po-slanec. Kralj ni odklonil prošnje mladega kneza, ki je bil radi svoje živahnosti in lepote ljubimec nje-gov in vsega dvora, ter pri tem zase ni prosil ničesar. Zbišek se mu je za-hvalil za to iz dna duše, kajti sedaj je vedel, da reši Matijca iz križar-skih rok.

"Tebe marsikdo zavida," mu je dejal, "da se nahajaš pri kralju, to-da prav je to, ker ga navajaš le na dobra dela in ker gotovo nihče nima boljšega srca od tebe."

"Pri kralju je dobro," mu odvrne mladi bojar, "vsekako pa bi šel raj-shi na bojno polje proti Križarjem, in radi tega te zavidam, da si se z njim boril."

Čez trenutek pa dodaja:

"Včeraj je dospel torunski kom-tur von Verden, danes zvečer pa poj-dete k njemu na prenočišče z moj-strom in mojstrovim spremstvom."

"Ali potem v Marburg?"

"Potem pa v Marburg."

(Dalje prihodnjič.)

Društvo Sv. Cirila in Metoda,
št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 5. leta. — Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rojaki! Ne odlašajte in takoj pristopite k naše-mu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik Josef Zakrajšek, podpredsednik John Jaksic, taj-nik, John Vidervol, zapisnikar Jos. B. Zaversnik, blagajnik Anton Bašca, nad-zornike, Anton Kozelj, Anton Strniša, Viktor Kompare, Zdravnik, Dr. J. M. Seliskar, Vratar, John Peterlin, Sprevo-ditelj, Jos. Zakrajšek ml., Zastavonoša Alojz Somrak. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri v šolski dvorani.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno se podamo na parnik Pres. Wilson, še enkrat pozdravljamo vse naše prijatelje in znance po širni A-meriki posebno pa one v Sheboy-gan, Wis., ki so nas spremili na ko-lodvor. Hvala Leopoldu Zorko ki nas je peljal na kolodvor. Nadalje ne smemo pozabiti na prijatelje v i-Little Falls, N. Y., ker smo se celi te-den skupaj veselili. Tudi se zahval-jujemo zemlji ameriški, katera nas je preživela sedem dolgih let. Roja-kom po širni Ameriki pa priporoča-mo trdko Leo Zakrajšek v New Yorku, pri katerem smo mi spodaj podpisani bili dobro sprejeti in iz-vrstno postreženi. Čuditi se je, ka-ko pri tolikem številu potnikov, vsak posameznik potnik dobi kar mu treba za potovanje, v najkrajšem času. Dolžnost naša je toraj, da to mlado tvrdko priporočamo številnim pri-jateljem in znancem. Jože Benda na Zgornje Pobreže, Janez Kračnik na Holmec, Jože Rozenštajn na Rečico, Florijan Črešnevar pa nad Mokrino vo lipo, Kličemo Vam! Na veselo svidenje v Jugoslaviji.

Pred odhodom v staro domovino, Vas vse skupaj lepo pozdravimo po-sebno pa Martin in Fany Krošel, Barbi in John Savjovicki, ter se Vam zahvalimo za postrežbo. Rojaki, ka-teri mislite potovati v stari kraj, Vam mi priporočamo trdko Leo Zakrajšek, pri kateri boste v resni-či dobro postreženi. Pozdrav vsem, ki so nas spremili na kolodvor. Bog Vas živi! Leopold in Terezija Pu-stišek, Joseph Zorčič in Albin Jaz-bec.

Jaz Mary Kovačič iz Milwaukee, Wis., pozdravljam, pred odhodom na parnik Pres. Wilson vse moje prijatelje in znance v Milwaukee, Wis., posebno pa mojega moža An-drej Kovačič, Marko in Malči Ulbl, Ana Mušič in njenega moža. Hva-la vsem onim, ki so me spremili na postajo, tako tudi Malči za dar ter Mary Krošl. Priporočam vsem Leo Zakrajška, pri katerem sem v tako kratkem času vse potrebno dobila za potovanje. V New York sem pri-šla v ponedeljek zjutraj in v torek do-poldan sem imela že vse gotovo, ta-ko, da sem lahko sla na parnik. Še enkrat hvala lepa vsem. S pozdra-vom Mary Kovačič.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinesete nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko preuredimo po novi modu.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad

136r EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA

15513 WATERLOO RD.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno ne-odvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni od-delek v Kasper State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilikoosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in posta-li boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse ban-čne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijo-nov dolarjev.

KASPER STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de-veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta ban-ka odprta ob ponedelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor na-lagate svoj denar.

PONESREČEN RIBJI LOV.

Naš Jurčekov očka
so ribe lovili,
Večerico postno
bi radi dobili.
Pa ribice modre
ne dajo se vjeti,
od jeze so očka
zelo že razgreti.

Sodnik pa iz mesta
v tem pride po cesti
na travo se v senci
že hoče uvesti.
Vročina je huda
raz čela kar lije
kdo v hladni pač senci
se rad ne spočije.

"Aha je že tukaj!"
de očka veselo
ko nekaj je ribic
tja k vadi prispelo.
Vsaj eno le ribo
tako rad ujel bi
zvečer da prav prazen
domov ne prišel bi.

V tem veter nesrečni
pa močno zaveje
po gozdu zelenem
zamaje vse veje.
Cilinder odnesel
mu veter je z glave
in nesel prot vodi
ga sredi je trave.

"Je že zgrabila
Okusna je vada!
Še malo! Počasi!
Pa bode šla rada".
"Le zgrabi, o ribca
pa vada bo tvoja!
A ti pa boš dobra
večerica moja".

Nesrečo to videl
je pinček pes zvesti
Ne! veter klobuka
ne sme mu odnesti.
In psiček veseli
za njim jo pobegne
za sabo sodnika
pa s trakom potegne.

Res ribca je lačna
za vado zgrabila! ...
A glejte nesreča
se v tem je zgodila.
Na sliki pogledite,
kaj se je zgodilo
da srce je očka
gorje začutilo.

Brez ribe se očka
domov se podali
doma pa domači
so jim se smejali:
"Če rib nam bo treba"
norčavo so djali
"kar očka lovit jih
bomo poslali."

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Poročevalec časnika sedi v gostilni nasproti svojem šefu, ki obira pečeno raco: "Da, da, tako je: Jaz za raco skrbim, — občinstvo jih čita — lastnik lista jih pa obira."

Dobra lastnost: Kako si mogel uze ti za ženo to bitje, ki tako strašno je elja?
O, veš, prijatelj, prvič je imela denar, drugič pa je za me prav, da jec lja, zakaj predno spravi skupaj vprašanje: Kaj gggreššš zopet vvvun? — sem jaz že davno skozi vrata.

NE ČAKAJTE!

Prostor na vseh boljših parnikih je več tednov naprej razprodan, zato ne čakajte do zadnjega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kraj. V Vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na njem zagotovite. Mislite v naprej.

NEW YORK — DOBROVNIK — TRST.

12. avgusta — ARGENTINA,
28. avgusta — PANONIA.
14. septembra — PRESIDENT WILSON.
21. septembra — BELVEDERE.
NEW YORK — GENOA.

1. septembra — PESARO.

NEW YORK — HAVRE ALI CHERBOURG.

12. avgusta — IMPERATOR
14. avgusta — LA TOURAINE,
14. avgusta K. A. VICTORIA,
20. avgusta — LA LORRAINE
21. avgusta — ROCHAMBEAU
27. avgusta — LA FAYETTE,
28. avgusta — AQUITANIA.
2. septembra — MAURETANIA
3. septembra — LA SAVOIE
8. septembra — LA FRANCE.
9. septembra — IMPERATOR.

Navedeni vozn ired je podvržen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in razrede.

Potni listi: — Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

IZ STAREGA KRAJA: —

je do sedaj prišlo v Ameriko že več slovenskih naseljencev, za katere sem jaz izdelal potrebne listine in katerim sem jaz poslal karte. Ako želite tudi Vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadevna pojasnila.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na

LEO ZAKRAJSEK

70-9th Ave., New York, N. Y.

PAYLE ZGAGA.

Dobr dons Mister editar! Hav judu? Havr ju? Kulk cajta jeh že najsm vidu. Kod se pa bumaja Pa ja kak munšajn ne kuhaja v kakm bejzment? Šur le naj se merkaja de jh kdu ne keča, zekaj ne bo se jm dobru gođilu. Vejo jest sm zdej spet v Chicago premufu, tam po svajt nej nič več za živet. Pa sm tru rume zarentu pa sem sm pršu. Zdej mislem pa za šur in stedi tu ostat. Vejo gaspud editar, de me boja pa ni naračnik bel paznal sem šu pa k fatagrafi pičer narjedit in sm ga jm tukaj prnesu, da ga bojo v nihne papirje na printal. Kejne kaku sm najs in fejest bojs? Ja sej mje un dan an ajriški lajer djav k je imu muj kejs na kurti da sm reglar gaj. Ja, ja, le paglejte me vsi. Tak sm jest Pavle Zgaga s Chicago. Najs bojs.

Aja, pa kaj sm že pršu dons? Aja že vjam Vejo biu sm skupaj z gaspudam pajnsnikam, s tistim k slama rejže ja pa pravja da pajsmi kujeja. Pa sa bli strašno pahujšani Kar taku neumnu sa gavurli, da sem je kar čudno zdalju. Sm pa djav, bajgali, gaspud pajnsnik, kašn sa pa duons. "Kakšen, kakšen" sa zakričal nad m'na. "Šur ti še vprašješ? Ti k si prjatu s tistem cajtngam in magacinam ki take pahujšlive stvari pišaja, da je strah inu špot. Al me ne vidiš kaku sm v obraz rdeč? Viš še nus mi je zrdu same srmažlivastt, ka sm brau v vaših cajtngah taku pahujšlive artiklne. Al jetu lpu?" Ve

jo jest sm glih trempu sm prof Čikag, vejo grem na kanvencja, pa najsm nobenih papirjev imu cajta brat. Pa najsm nič vajdu. Samu strašnu sm se ustrašu pa sm djav" šur, če je ankat gaspud pajnsnik taku strašnu pahujšani inu sferdirban inu da je obraz taku strašnu po erdu, da ga vsak imu za munšajnarja, mora pa že najkeje bit." Sm ga pa vprašaj: "Gaspud pajnsnik, naj mi nu povejo, kaj pa se je spet naredlu? Inu mje pa začev razkladat in tumačit, kaj sa oni pisal v sujih cajtngah, sm se pa še jest taku strašno pahojšu, da vam naj sm stan pavajdat. Vejo sva se pa z gaspudam pajnsnikam zmajnila, da vas bodo od zdaj oni vzeli v šula in vas naučili kaku naj oni za mladina pišaja, da ne buoju mladina pahujšval. Vejo prec bodo šli k gaspudu pajnsniku v šolo! Gaspud imaja še spravlena tiste bukuce Vadiška Jehanca, ksa taku gajnlive pejsmce pajli. Vajste gaspud editar tam boste učili kaku se piše, da se mladina ne pahujšuje. In gaspud pajnsnik sa djali, da bodo v suje cajtenga cajla Vadiška Johanca nadrukali, da buo svajt vajdu kaku se za mladina piše. Starši pazari! Tam boste vidli kaj naj vaša mladina bjere, ne pa tist neumn pahuožn magacin k taku strašnu pahujšuje mladina. Ja, ja, naj se le popravlja jh buoja še linčal.

Vajo gaspud pajnsnik s Čikage, pa un gspud s Zeleta, pa še un c Pere-sa jm boja že dal boja pomnl taku pahujšlive stvari ven dajat in pabljšat Ja samu tu jm pavajm, naj se merkaja. Vejo jest sm vaš frend; za tu sm jm peršu pavajdat de bojo vaj dli kaku gaspud pajnsnik mislija in kaku strašnu ste jh pa uhašjarpl da špice na nos. Vejo in to rajs nej najs!

Zdaj grem pa v Zelet, de se zme-nmja kaku velika grmada boma nardl da jih bomo sežgal na ni. Do takrat naj se pa lepu na smrt prpravja.

Vaš Pavle.

Sever, jug, vzhod in zahod.

Leduc Alta, Canada, Dec. 27th 1919: "Triner American Elixir or tter Wine je pomagal mnogo farmar jem v tej okolici. Mr. George Ste-cun. — "Oak Grove", La. Junij 29 1920: "Triner American Elixir of Bitter Wine je izvrstno sredstvo. Mr. Tony Pershe Gowanda N. Y. July 7: Kakor je Bitter Wine pomagal moji materi in meni, je bilo le-po. Mr. Frank Belec. Redlands, Cal. July 10. 1920: Trinerjev Bitter Wi-ne je izvrstna stvar, vsakdo bi ga moral imeti pri rokah. F.E. Hdlč-ka". Tako soglašajo, sever, jug vshod in zahod v neprekosljivosti Trinerjevoga American Elikzir of Bitter Wine, najboljšo sredstvo zo-per zaprtje, glavobol in drugih nero-dnostih želodca. Vaš drugist ali trgo-vec s zdravili ima tudi druga izvrst-na zdravila Trinerjeva v zalogi. Tri-nerjev Antiputin je zelo vspesno z-dravilo za grgranje proti vnetju v v-ratu, kakor tudi izborno sredstvo za izpiranje ust proti boleznim zobnega omesja. Trinerjev Cough sedative omesja. Trinerjev Cough sedative omesja. Trinerjev pri poletnih prehlajen jih in kašlju itd. — Pophph Triner Company 1333 — 45 So Ashland Ave. Chicago, Ill. (Adv.)

V posnemanje ameriskanskim materam.

Kako to, da vaše hčerke tako zgo-daj prihajajo zvečer domov?

Mati: "Zato, ker tista, ki pride za dnja domov, mora drugi dan prva v-stati, da nam skuha kavo."

Zavarovalni agent: "Kako visoko hočete dati svojo hišo zavarovati?" Kmet: "Do vrhu dimpnika."

Dobra prijateljica: "No, Berta, komu hočeva sedaj kot prvemu pos-lati naznanilo najine zaroke?"

Berta: "Moji prijateljici Pavli. To bo najbolj vjezilo."

**DRUŠTVO
SV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.**

Ima svojo redno mesečno sejo na 'sako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi Iavorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, John Widerwol 1153 E. 61st Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in e zavarujejo za posmrtnino \$1000 500-00 ali 250.00 noše društvo plačuje \$6.00 te-lenske bol. podpore.

Nashe društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelk od 1 do 16 leta staro-i in e zavarujejo \$100.00: Otroci po 16 etu starosti prestopijo k aktivnim čla-nom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000. Placovanje društvenih ases. pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti pre-skani od zdravnika naj kasneje do 15 ine vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrni-te na kori imenovane uradnike.

**SLOV. KAT
PEVSKO
DRUŠTVO
"LIRA"**

Stor. Kat. pevsko društvo Lira, Cleve-land, Ohio. — Predsednik: Aaton Grdi-na 1052 E. 62 St. Podpredsednik in pe-vovodja: Matej Holmar 1109 Norwood Rd. Tajnik in zapisnikar: Ignacij Zupan-čič 1173 Norwood Rd.; Blag. Fr. Matja-šič, 6515 Edna Ave. oektor: Anton Hlabše str. Pevske vaje so vsaki torek četrtke in soboto od 8 do 8 uri zvečer. Se-ja vsaki prvi torek v mesecu.

JAVNA ZAHVALA! Cenjeni g. J. Wahčič: — Jaz sem rabila Vašo hvale vredno ALPENTINKURO za lase za katero se Vam najlepše zahvalim, lasje so mi takoj prenehali spadat in so mi gosti dolgi in krasno narastli, želim Vas priporočati vsakemu, kateri bo v taki potrebi ko sem bila jaz, da nisem rabila Vaše tinkture bi vse lase zgubila, zatoraj se Vam še enkrat lepo zahvalim, Vaša rojakinja.

Mrs. Anna Beketich, 314 Second Ave. Johnstown, Pa. Alpenpomada za moške brke in brado. Bruslontinktura za sive lase od katere postanejo moškim in ženam popolnoma naravno lasje kakoršne ste v mladosti imeli. Wahčič Fluid ozdra-vi vsaki najstariji Revmatizem, kostobol, trganje v rokah, nogah ali križicah se ozdravi v 5-tih dneh popo'nomaj Rane, opekline, bule, turove, kraste, grinte in lišaje, potne noge, kurje očesa, Bradovice, debelo kožo na nogah in ozeblino, vse tej bolezni se v 3 dneh popolnoma ozdravijo.

Pišite takoj po cenik in krasni žepni KOLEDAR za leto 1920 pošljem popolnoma zastoj.

**JAKOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave N. E. Cleveland, O.**

AMERIŠKA SLOVENKA.

Urejuje Miss Marica.

NAŠIM KUCHARICAM.

Piše Mrs. J. Bambish.

Ukuha^{no} sadje in zelenjava. Ukuhati sadje in zelenjavo je v Ameriki splošno znana navada in potreba. Vsaka ameriška skrbna gospodinja si vsako leto napravi veliko množino takih jedi za zimo. Hrani jih v kleti ali v čumnatah in jih daje na mizo pri vsaki priliki.

Sladka pesa. Obreži pesi perje, pa ne v živo, je bolje, da mali stebeljci ostanejo. Korenine se ne smejo obrezati in sploh se ne sme pesa sama nič raniti, samo lepo, jo je treba umiti in dejati v čisto vodo kuhati. Ko se do mehkega skuha, se vzame ven in malo z mrzlo vodo polije. Nato se dene v lonec pol šalce jesiha, 2 šalci tiste rdeče vode, ki se je pesa kuhala v nji, 2 žlici sladkorja in male cele sladke skorje in prav malo soli. To se dene da zavre. Med tem se olupijo pesi in zreže in ko povre ista voda, se dene v lonec nazaj zrezana pesa in se dene zopet na ogenj, da se še enkrat nekoliko povre. Na to se dene v gorko steklenico in se zapre prav trdno. Steklenica naj bo nekako dve kvarti velika.

Pizol v stročju. Pizol treba lepo obrezati in čez polovico prerezati, oprati in skuhati v slani vodi, da bode mehak. Ko je kuhan se napolni z njim steklenica do vrha in se zalije z vodo, v kateri se je kuhal. Nato se trdno zapre.

Maline se kaj lahko napravi. Treba jih je osnažiti in dejati kuhati v mrzlo vodo. V posodo se ne sme dati preveč vode, ker maline imajo že tako same veliko vode v sebi, ki se izcedi, ko se kuhajo. V posodo se dene malo sladke skorje in malo limone. Gorko steklenico treba dobro zapreti.

Rubarb in maline skupaj kuhano je tudi prav dobra jed in v tem slučaju rubarb (rabarbara) ne potrebuje toliko sladkorja, ker so maline že sladke.

Steklenice, v katere se devajo ta jedila, rade popokajo, ko se devajo vroča jedila vanje. Zato jih je treba preje postaviti na peč, da se prav dobro ržgrejejo. Ko se polnijo se jih mora dejati v posodo z vročo vodo. Da v tej vodi steklenice stoji pokonci, da se lažje polnijo, se jih naj drži z vilicami. Predno se zapro, naj se ne pozabi dati vanje gumasti obroč in šele nato pokrov. Ko se zapirajo, naj se gotovo pazi, da se dobro zapro. Ko je steklenica zaprta, se postavi narobe, da se vidi če pušča ali ne. Ako je dobro, se postavi na stran, da se počasi shladi. Če se dene steklenice na mrzel preprih, tudi rare počijo, ker se prehitro hlade.

Ženske ki delajo to stvar prvič, imajo veliko delo s tem. Ko se privaja, je to igrača.

Spoštovana urednica: — Tukaj Vam pošiljam nekaj navodil za naše kuharice. Rajše bi videla, da bi se druge naše slovenske žene oglasile in pisale o teh stvareh, ki so bolj zmožne, kakor jaz. Vendar ker vidim, da se druge ne zganejo, bom pa jaz, zato da bi ta dobra in potrebna ideja ne zaspala med nami, katere ste zbudili s tem oddelkom v "Edinosti". Res je žalostno, da smo tako zaspali

ne za lasten napredek in lastne koristi. Zato pa prosim Vas, g. urednica, da veliko pišete in dramite naše ženske. Veste me ženske se težko vzdramimo. Ko se pa enkrat zdramimo je pa dobro.

Mrs. J. Bambish.

POKLIC KATOLIŠKE MATERE.

Ljube Ameriške Slovenke: — Pomislimo večkrat na dan, kaj je naš namen k t. katoliških mater. Zakaj smo postale matere? Zakaj nam je stvarnik dal otroke? Kakšen namen ali cilj imajo naši otroci? Vsi smo vstvarjeni za to, da svojega Stvarnika ljubimo in vse tako storimo, kakor nas sv. vera uči. Poglaviti naš namen je, da pridemo po smrti v našo pravo domovino k Bogu. Da pa bodo naši otroci mogli doseči ta cilj, moramo mu naše otroke, izročene naši skrbi, voditi po tej nevarni poti skozi življenje, da te ga ne zgreše. Učiti jih moramo, kako se bodo morali bojevati za svoje zveličanje! Koliko bojev, težav in nadlog jih čaka, da se bodo res stanovito bojevali, ker le oni, ki se stanovito bojuje, bodo dosegli krono zmag.

Kako težko nalogo smo prevzele! Le pomislimo otroka, ki je rojen, kako je slaboten! Nič si ne more pomagati sam. Samo jokati zna. Duševno in telesno je nerazvit. Samemu sebi pripuščen, bi moral v nekoliko dnevih umreti. Vso skrb zanj mora prevzeti mati. To je velika naloga matere in naš vzvišen poklic.

Ljube sestre! Nikdar se ne sme mo utruditi v vzgojevanju otrok. Ko so še mali si vedno prizadevajmo, da bodo oskrbljeni, da stanejo zdravi, posebno ako so še pri prsih, se mora vsaka dobra mati varovati, da je tudi ona zdrava, da ne pokvari zdravja otroku. Kakor hitro se pa začne razvijati razum otroka, treba je paziti, da se hitro otroka k dobremu navaja. Ne sme se zamuditi nobene priložnosti.

Dobra krščanska mati je velik blagoslov za vsako družino. Vsako dobro delo, katero storimo za naše otroke in našega moža, zapiše se v knjigo življenja in nam bode povečalo plačilo pri Bogu. Naši otroci in naš mož, to so naši zakladi, katere moramo skrbno negovati, da jih nam kdo ne ukrade ali ne uniči. Zato je pa vsaka dobra katoliška mati tako rada doma pri svoji družini in je vse njeno veselje v družini. Kako je žalostna, ako kateri odide od doma, da ga ne vidi, ali ako ga ne more domov poklicati. Naj gre otrok samo za malo časa izpred njenih oči, že ga gre v skrbnih iskat, da se mu kaj hudega ne pripeti, da bi ne prišel med hudobne otroke ali odrasčene, ki bi mu pokvarili njegovo čisto srce, katero je ona tako skrbno negovala.

Ljube sestre! Zavedajmo se vsega tega in vzdramimo se! Zadnje čase marsikaka mati prav nič ne pazi, kakšni so otroci v okolici, v kateri živijo njeni otroci, prav nič ji ni mar, ali vzgaja katoliško ali ne. Samo na to gleda, da imajo otroci dovolj priložnosti za igranje. Ne gleda se pa nič, s kom se otroci na teh igriščih skupaj igrajo. Malo je mater, ki bi skrbela, da se otroci doma igrajo pred njihovimi očmi in nadzorstvom. O, ljube matere, kako težak odgovor nas čaka, ko smo tako brezbržne! Le vsadimo cvetlice tja na zunanji "sajdvok" (na cesto) pa pojdemo jih pogledat čez par dni, kaj je z njimi.

pa bomo videle, kakšne bodo. Ako niso bile dobro zagrajene in ni bilo nobenega čuvaja poleg njih, tudi poznalo se ne bode več, kje smo jih vsadile, ali vsaj kakšno listje so imele. Morda bode samo stebelce še, pa še to potlačeno ali zlomljeno. Enako je z otroci, ki se vzgajajo na ulici. Kakor toraj cvetka potrebuje našega varstva in naše skrbi, tako še veliko več tega potrebujejo naši otroci. Zato ima danes veliko mater pokvarjene otroke, dasi so same dobre, zato ker so jih pustile vedno na ulici in niso pazile s kom otroci občejujejo. Tako jim je ulica vse ukradla, kar jim je dobra mati usadila v srce doma. Kaj pomaga saditi, ako se pa setev ne varuje škodljivcev. Zato, matere, posebno po mestih, pazimo na ulice!

Ljube matere, še nekaj naj opozorim, kar sem že dostikrat čula in se mi zdi prav. Matere nikdar ne kolnite otrok, kar se tolikrat sliši po naših hišah. Ne dajmo se zapeljati jeziki, ker jeza nas ne bode izgovarjala pred Bogom. Mislimo, da materina kletev otrokom hiše do tal podira, po besedah svetega pisma. Molimo rajne in prosimo Boga, da nam da milost in blagoslov, da bomo otroke prav vzgojevale. Prosimo Ga blagoslova za otroke, da bi naša vzgoja rodila sad, da bi nas otroci ubogali da bi jih Bog varoval, da bi jih njegova sveta milost podpirala. Matere podučujmo druga drugo z lepimi dopisi i članki v našem listu Edinosti. Vidite kako lepo je, ko se ta list hoče darovati za nas in nam odpira brezplačno svoje predale. Žene drugih narodov si morajo za drag denar same plačevati glasilo. Tu ga imamo pa zastoj. Še radi vidijo, da piše mo. Vsaka mati ima svoje skušnje. Vsaka ima svoje misli. Tako bomo vse imele koristi od skušnje ene matere. Posebno starejše matere, ki imajo že odrasčene otroke. One vidi jo že same, katere napake so naredile, ali kaj jim je pomagalo. Naj o tem poročajo nam mlajšim materam, ki še pism videle sadove svoje vzgoje. Dajmo matere!

Posebno pa priporočam, razširjajmo pred vsem lista Edinost in Ave Maria, kajti tukaj bomo res dobile najlepših naukov in navodil za svoj stan. Kateri drugi listi to delajo?

A. C.

Cleveland, O.: (Pred nekaj smo priobčili del) tega dopisa, glede sv. birme.

(Dalje.)

Naj omenimo še eno razvado po naših cerkvah, katere ne vidimo v Amerikanskih cerkvah: Nered pri spovednicah, ako je kaj več ljudi za spoved. Nekateri ljudje so zelo brezobzirni. Cela vrsta ljudi je čakala pred njimi, toda pridejo zadnji, pa gredo prvi k spovedi. Videla sem po angleških cerkvah, kako so se ljudje sami lepo postavili, v red pred spovednico in xli po vrsti, kakor so prišli. Ako so vsi klečali v klopeh so šli lepo po vrsti. Ako jih je bilo le preveč, so vsak najprej opravili svojo pripravo v klopi in od to so stopili v vrsto možje in eno, ženske na drugo stran. Pri nas pa se pogosto prerivajo ali pa, če ni človek brezobziren, mora čakati da suroveže preje pridejo na vrsto, ali se pa prerekaj z njimi.

Enako glede sv. obhajila. Kadar so kaka društva na vrsti, da imajo skupna obhajila, držimo se reda in pustimo najprej društva opraviti sv. obhajilo. Nekateri ženske ne morejo počasi niti toliko, da bi se ne mešale med č. sestre. Res ganljivo je videti po cerkvi ljudi iti k sv. obhajilu. Kedaj se bomo mi naučili tega. Naše sestre uče našo mladino lepo pristopiti k sv. obhajilu in dokler gredo pod njih varstvom, grede lepo. Ko pa odrastejo, jih mis tarejši pohujšujemo: Dajmo, naučimo se še mi olike, bodimo res katoliški gentlemani. Kako lepo je videti starejše ga moža ali starejšo ženo lepo s skle njenimi rokami iti k obhajilu in od obhajila, k človek nehoti naredi utis, da vajuje res, kaj dela.

A. C.

POIZVEDOVALNI KOTIČEK.

Vprašanje: Ko se je moja sestra možila, kupili so mama tri funte riža in smo ga sestri stresle na glavo v cerkvi pri vratih, ko je šla po poroki iz cerkve. 1.) Kakšen pomen ima ta navada? 2.) Ali ima ta navada kaj v sebi? 3.) Ali ni ta navada proti katoliški veri?

Odgovor: 1.) Ta navada nima prav nobenega pomena in je samo vraža, ter je sramotna za pametnega, človeka, ko bi jo vzel za resno. Posebno pa je grda, ako se vrši v cerkvi. 2.) Kdor ima le malo soli v glavi mora sam vedeti, da tri funte riža ne more nevesti sreče ne dati ne vze ti, naj ga cele tone stresejo, nanjo. Kakšna pač mora biti zveza med rižem in srečo človeka? More riž srečo dati? Če bi bilo to res, potem, o neveste, veselite se! Kar veliko riža pa boste srečne, če ste se dobro poročile ali ne, če boste dobre žene ali ne, če ste dobile dobrega moža ali slabe ga. Riž bode vse popravil! Kako nes pametno! 3.) Da, kdor veruje, da bode riž dal nevesti sreča, se gotovo pregreši proti prvi božji zapovedi: Veruj v enega samega Boga! in ne tudi riž! Ako se pa to naredi samo iz norčije, seveda ni greh, ko se to stori doma ali zunaj. Gotovo pa onečas čenje svetega kraja, ako se to izvrši v cerkvi. Zato bi si naj vsaka nevesta že naprej prepovedala kaj takega v cerkvi. Doma naj se že narede šale kakoršne hočejo!

Pri tem pa opomnimo samo še to: Modernim katoličanom je pri poroki nič sveta poročna maša, v kateri se tako lepo in goreče prosi od Boga blagoslova za novoporočence; je molitev, nič, so sveti zakramenti nič. Na vse to nič ne mislijo. Zato pa raje stavljajo svoje upanje v "riž" ali v "podkev" ali v kako drugo vražo. Živi Bog ne more dati sreče po njih neumni pameti, pač pa jo bo dal riž, podkev ali kaka forčen telerce (copernica), katere delajo po mestih jako dobro trgovino. Vse te navade so protestantskega izvora, in pa brezvera jih rodi. Kdor ne veruje v Boga, mora pa "riž" na rediti za boga. Zato te reveže samo pomilujemo, da morejo v teh progvetelnih časih iskati v grdem malikovanju tega, ko so jim njih stariši od padniki vzeli — namreč pravega Boga Očeta. Če pa to delajo in jih pos nemajo katoličani in če pri tem verujejo v te vraže, je pa samo sramotno. Kaj ne, Mary, da si bodeš ti pre povedala, ko se bodeš ti porčila. Pro sila bodeš raje Boga za srečo, na pa malika riž

Vprašanje: Moj mož ne more prenesti jedil, ki so pripravljene na maslu. Njegov slab želodec jih ne prenese. Neka prijateljica mi je pa povedala, da se sme brez greha vsak petek zabeliti v mastjo. Ali je to res, **Odgovor:** Da, res je. Samo ocvir ki bi ne smeli biti preveliki.

Vprašanje: Jaz imam doma staro mater v domovini. Rad bi jih dobil sem v Ameriko? Ali je mogoče sedaj? kaj mi je treba narediti?

Odgovor: Da, mogoče je, posebno ako ste državljan. 2.) Narediti treba krepek "affidavit", katerega Vam napravi upravnik "Edinosti", tega pošljete domov s potrebno "šifkarto" in denarjem. Vse drugo Vam bo upravnik sporočil.

Opomba uredništva: Zadnje čase je prišlo toliko raznih vprašanj od naših naročnikov, da nam jih je nemogoče spraviti vse v list "Ave Maria". Zato smo se odločili, da jih bomo priobčili tudi v "Edinosti" in sicer tiste, ki niso strogo verskega ali cerkvenega izvora. Zato naj nam ne zamerijo naročniki, ki so prosili odgovora v "Ave Maria," pa vidijo odgovor v "Edinosti".

Vse pa ki, bi hoteli vprašati stvar, katere niso za javnost, prosimo, da prilože znamko za odgovor in odgovorili jim bodem pisмено.

A. C.

"SHITE LIST "EDINOST"

Slovenskim materam.

15. avgusta se začne sedem nedeljska pobožnost v čast Žal. M. B. patroni Materinih društev.

V zalogi imam še veliko knjižic za to pobožnost. Opozorjamo vse matere, naj opravljajo te pobožnosti, Knjižica stane 25c.

MATERI.

Vrt in dobrava, dajta zelenja, dajte mi, travniki, dragih cvetic, dajte mi limbarjev, tihe gredice, venec poklonim Kraljici devic.

Dajte, višave zvezdic kristalnih, žarkov spustite dol milijon, krono ji skujem žarnoblestečo, z zlatom ovijem jasni njen tron.

Logi in gaji, viri studenci, dajte mi pesmi svojih sladkost, s srcem poklonim jih Materi svoji, vanje izlijem najboljšo skrivnost.

Serafi, dajte mi svoje bogastvo, dajte ljubezni izraz mi globok, tisoč nebes bi najraje poklonil Materi svoji hvaležni otrok, Mati Elizabeta.

KOLENDAR AVE MARIA ZA LETO 1921.

Kakor vsako leto, tako bo tudi letos Kalendar Ave Maria zelo zanimiv. Naši sotrudniki, med njimi čast. sestra Elizabeta, Rev. J. Plaznik, rudar Andrew Tomec in mnogo drugih so se letos tako potrudili, da bo Kalendar Ave Maria eden najlepših kar smo jih do sedaj izdali. Mični povesti, krasnih slik, poročil iz naših naselbin, se bo vsak Slovenec zveselil in se čudil, da nam je bilo mo goče izdati tako krasno knjigo.

Vse naše naročnike prosimo, da naj se na Kalendar Ave Maria sedaj naročijo, Kalendar stane 50c. Za stapisem smo prejeli iz starfega kraja ri kraj samo 60c. Na sto zahvalnih od rojakov kateri so dobili naš letošnji Kalendar. Zato prosimo vse naše naročnike da tudi prihodnji Kalendar naroče svojim sorodnikom v starem kraju Naročnino hvaležno sprejema.

Upravištvo Ave Maria.

"Glasu Naroda" v spominsko knjigo. Saj toliko močatega poštenja bi pričakovali, da bi Glas Naroda povedal ko se zaletuje št. 169 in 170 v klerikalce kedo je bil duševni gospodar "Slovenca" v l. 1916, ko je ta prinesel 17. avg. v podlistku verz: "Daj moči nam, ljubi Bog, eteti ljubo Avstrijo in pa v uvodniku besede: "Naš cesar. Očeta imamo — očetov dan praznujemo." Od tega očeta je približno iste čase pričakoval Dr. Šusteršič — baronstvo. Ali je potem takem vsak demokrat in socialist hlapec, šema, hinavec, pa sja duša če eden ali drugi iz mej te družbe klečepalzi okoli še vse druge če vrste očetov — — židovske krvi? Sicer bi bilo zelo interesantno priobčiti zbirko avstrofilnih stavkov Petra Zgaga začetkom svetovne vojke, za kar pa nam za enkrat priman kuje časa. Morebiti o priliki v obliki ki paralele po zgledu "Glasu Naroda" štev. 169 in 170. Našim bralcem pa bodi povedano, da so začetkom l. 1918 pristasi jugoslovanske misli po hudem boju iztrgli, da jih bomo priobčili tudi v "Edinosti" in sicer tiste, ki niso strogo verskega ali cerkvenega izvora. Zato naj nam ne zamerijo naročniki, ki so prosili odgovora v "Ave Maria," pa vidijo odgovor v "Edinosti".

ROJAKI, BRATJE, SLOV. DELAVCI! Vaše podjetje, ki se že toliko let bori za Vas, dela za Vas, trpi za Vas, je sedaj na novi podlagi.

TOČNOST JE NAŠA GLAVNA DEVIZA.

ZATO:

NAŠA TISKARNA Vam bode najcejeje, najhitreje postregla. Naše delo se samo hvali. Društva, cerkve, posamezniki, potrebujete **TISKOVIN**, pismenega papirja, društvena pravila, oglase, tikete -- obrnite se na nas. Nobeno naročilo ni preveliko, nobeno premajhno, da bi ga ne sprejeli.

NAŠA KNJIGARNA je dobila te dni večjo pošiljatev knjig iz Evrope. Nekaj imamo še zaloge odprej. Naši molitveniki so edini, ki se dobe v Ameriki. Tu naročajte svoje zastave, društvene znake. Tu imamo podobe in križe in druge devocijonalije.

NAŠ DENARNI ODDELEK je najzanesljivejši in najhitreji. V zvezi smo z največjimi bančnimi podjetji tukaj in v Evropi.

DENAR POŠILJAMO v staro domovino potom **ČEKOV V DOLARJIH**, kdor tako želi.

KEDOR ŽELI POSLATI v kronah ali dinarjih, pošljemo mu tudi lahko tako, najceneje.

NAŠ ODDELEK ZA šifkarte bomo poživili in organizirali, da bode vsakdo zadovoljen. Vzlasti Chicaški rojaki, pridite k nam. Tu boste v prihodnje postreženi, kakor nikjer. Tu Vam bomo poskrbeli potni list za domov ali ako vzamete koga iz domovine. Dali Vam bomo natančna navodila za pot. V New Yorku Vas bode zastopnik čakal in peljal v slovensko prenočišče, kjer Vas bodo nadalje poskrbeli in spremili.

DA, splača se Vam obrniti se na nas!

NAROČITE SE NA naše liste "AVE MARIA" in "EDINOST" ako hočete imeti dva dobra časnika v hiši. Oba lista staneta skupaj \$4.00.

SLOVENSKI DELAVCI:

VSE NOTARSKE POSLE, razne izjave in pravice, razne spričevala in druge uradne listine izvršujemo točno in natančno in objednem poceni. — Koliko rojakov je bilo že osleparjenih, ker so zapali raznim dvomljivim osebam. Obračajte se samo na zanesljive osebe.

NAŠE PODJETJE NI NAŠE, TEMVEČ VAŠE. VI STE SI GA USTANOVILI ZA SE! VAM HOČE SLUŽITI! VAM POMAGATI.

MI VSI, osobje podjetja smo Vaši služabniki, ki smo zato tu, da **VAM** postrežemo, Vam pomagamo, Vam služimo.

DAJTE NAM PRILIKE, da zamoremo to v dejaju pokazati.

ZATO, OBRNITE SE GOTOVO LE NA

"AVE MARIA" in "EDINOST"
1849 West 22nd St. Chicago, Ill.